

FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA
FEDERALNO MINISTARSTVO FINANCIJA

NACRT

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O FISKALNIM SISTEMIMA

Sarajevo, august 2020. godine

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O FISKALNIM SISTEMIMA

Član 1.

U Zakonu o fiskalnim sistemima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 81/09), u članu 1. stav (1) riječi: „i ostalih fiskalnih proizvoda“ brišu se.

Stav (2) briše se.

Član 2.

Član 2. mijenja se i glasi:

„Član 2.

(Definicije)

- (1) U smislu ovog zakona primjenjuje se značenje pojmova koji su definirani u drugim zakonima i propisima u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacije) i Bosne i Hercegovine, ukoliko u ovom zakonu nije izričito navedeno drugačije značenje.
- (2) U smislu ovog zakona primjenjuju se sljedeći pojmovi:
  - a) Fiskalni sistem predstavlja kombinaciju njegovih dijelova koji uključuje fiskalni uređaj, terminal i softversku aplikaciju.
  - b) Fiskalni uređaj je fiskalna kasa ili štampač ili drugi uređaj za registrovanje prometa proizvoda i usluga unesenih u njenu bazu artikala koji se na propisani način saopštavaju klijentu uz istovremeno evidentiranje na kontrolnoj traci ili drugom mediju fiskalnog uređaja. Fiskalni uređaj može posjedovati programski modul (drajver).
  - c) Terminal je uređaj za daljinsko očitavanje podataka iz fiskalnog uređaja koji osigurava dvosmjernu komunikaciju fiskalnog uređaja i servera Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Porezne uprave), čime omogućava zadavanje komandi od servera Porezne uprave, očitavanje podataka iz fiskalnog uređaja i prijenos tih podataka do servera Porezne uprave.
  - d) Softverska aplikacija izvršava se na nadređenom računaru i omogućava dvosmjernu komunikaciju nadređenog računara sa fiskalnim uređajem preko porta fiskalnog uređaja i naročito zadavanje komandi fiskalnom uređaju od nadređenog računara.
  - e) Fiskalni modul sadrži posebno ugrađenu fiskalnu memoriju, kao i druge informatičke dijelove koji se, u skladu sa razvojem informacionih tehnologija, propisuju pravilnikom.
  - f) Artikli su proizvodi i usluge.

- g) Baza artikala sadrži jednoznačno i nedvosmisleno identificiran naziv proizvoda ili usluga, naziv jedinice mjere, cijenu jedinice mjere i oznaku propisane porezne stope.
- h) Fiskalni logo predstavlja grafički znak na fiskalnim dokumentima.
- i) Specifikacija poreznih stopa predstavlja vezu oznaka poreznih stopa sa vrijednostima poreznih stopa u postocima.
- j) Klijent je lice koje kupuje proizvod, odnosno koristi uslugu.
- k) Obveznik je svako pravno lice i samostalni poduzetnik koji prema odredbama ovog zakona ima obavezu evidentiranja prometa.
- l) Gotovina u kasi predstavlja razliku zbira gotovine koju su uplatili klijenti i gotovine koju je u kasu unio blagajnik i zbira gotovine vraćene klijentima i gotovine koju je iz kase iznio blagajnik.
- m) Direktna prodaja predstavlja prodaju u kojoj je momenat isporuke proizvoda i usluge i plaćanja isti.
- n) Pravno lice je privredno društvo i svako drugo pravno lice koje je registrovano kod nadležnog organa, a koje obavlja djelatnost u svrhu sticanja prihoda.
- o) Samostalni poduzetnik je fizičko lice koje obavlja samostalnu djelatnost koju je kod nadležnog organa registrovalo.
- p) Evidentiranje prometa uključuje tri operacije: evidentiranja, storniranja i reklamiranja prometa, koje se izvršavaju pomoću fiskalnog sistema.
- r) Prodajno mjesto je mjesto na kome obveznik obavlja promet proizvoda, odnosno pruža usluge.
- s) Ovlašteni servis je privredno društvo koje je ovlašteni proizvođač ili ovlašteni zastupnik ovlastio za zaključivanje ugovora sa obveznikom o servisiranju fiskalnih sistema i pružanju tehničke podrške obvezniku za korištenje fiskalnih sistema, kao i za poduzimanje drugih radnji propisanih ovim zakonom i podzakonskim aktima.
- t) Ovlašteni serviser je fizičko lice zaposleno u ovlaštenom servisu ili samostalni poduzetnik koji ima ugovor sa ovlaštenim servisom za servisiranje fiskalnih sistema i pružanje tehničke podrške obvezniku za korištenje fiskalnih sistema, kao i za poduzimanje drugih radnji propisanih ovim zakonom i podzakonskim aktima.
- u) Ovlašteno lice nadležnog organa je uposlenik tog organa kojem je rukovodilac tog organa dao posebno ovlaštenje za kontrolu i poduzimanje drugih radnji propisanih ovim zakonom i podzakonskim aktima.

(3) Skraćenice koje se koriste u ovom zakonu su:

- a) "IBFU" predstavlja skraćenicu za identifikacijski broj fiskalnog uređaja,
- b) "IBFM" predstavlja skraćenicu za identifikacijski broj fiskalnog modula."

Član 3.

Član 3. mijenja se i glasi:

„Član 3.

(Supsidijarna primjena propisa)

Na sva pitanja koja nisu propisana odredbama ovog zakona, a koja se odnose na postupak koji provodi Federalno ministarstvo finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo), primjenjuju se odredbe o upravnom postupku u Federaciji Bosne i Hercegovine.”

Član 4.

Član 4. mijenja se i glasi:

„Član 4.

(Obaveza evidentiranja prometa putem fiskalnog sistema)

- (1) Obavezu evidentiranja prometa putem fiskalnog sistema ima svako pravno lice i samostalni poduzetnik na način propisan ovim zakonom.
- (2) Promet proizvoda i usluga, u smislu ovog zakona, koji se evidentira putem fiskalnih sistema jeste promet na koji se plaća porez na dodanu vrijednost (u daljem tekstu: PDV) i promet koji je oslobođen plaćanja PDV-a prema propisima o porezu na dodanu vrijednost na teritoriji Bosne i Hercegovine.
- (3) Obaveza evidentiranja prometa putem fiskalnog sistema nastaje u momentu kada se izvrši jedna od sljedećih radnji, koja god bude najranija:
  - a) isporuka dobara ili vršenje usluga;
  - b) izdavanje fakture;
  - c) plaćanje ili djelimično plaćanje izvršeno prije izdavanja fakture.
- (4) Obavezu evidentiranja prometa putem pisanih fiskalnih računa ima svako pravno lice i samostalni poduzetnik kada obavlja promet proizvoda ili usluga van registrovanog prodajnog mjesta.

Član 5.

Iza člana 4. dodaje se novi član 4a. koji glasi:

„Član 4a.

(Obaveza evidentiranja prometa putem zbirnih fiskalnih računa)

- (1) Privredno društvo može na osnovu saglasnosti Porezne uprave izdavati dnevne zbirne fiskalne račune u slučaju da:
  - a) vrši bezgotovinsku naplatu za proizvode i usluge za koje masovno štampa unificirane fakture,

- b) vrši bezgotovinsku naplatu za proizvode i usluge koje prodaje isključivo putem online prodaje odnosno obavlja djelatnost trgovine na malo putem interneta,
  - c) vrši gotovinsku naplatu karata koje imaju serijske brojeve,
  - d) vrši gotovinsku naplatu za proizvode i usluge putem samouslužnih automata.
- (2) Uz zahtjev za dobivanje saglasnosti iz stava (1) ovog člana, privredno društvo dostavlja:
- a) ovjerenu pisanu izjavu da vrši isključivo bezgotovinski promet za tač. a) i b) stava (1) ovog člana,
  - b) opis usluge i način izvršenja za tač. a) do d) stava (1) ovog člana,
  - c) opis načina izdavanja karata i izrade serijskih brojeva za tačku c) stava (1) ovog člana,
  - d) opis načina funkcioniranja samouslužnog automata za tačku d) stava (1) ovog člana.
- (3) Saglasnost iz stava (1) ovog člana izdaje se na jednu godinu.
- (4) Porezna uprava dužna je saglasnost dostaviti i drugim nadležnim organima iz ovog zakona."

Član 6.

Član 5. mijenja se i glasi:

„Član 5.

(Izuzeće od obaveze evidentiranja prometa putem fiskalnog sistema)

- (1) Obaveza iz člana 4. ovog zakona, ne odnosi se na:
- a) Javne ustanove koje obavljaju djelatnost zdravstvene i socijalne zaštite, osim za proizvode i usluge koje se plaćaju gotovinom,
  - b) Pravna lica koja obavljaju poštansku djelatnosti za proizvode koje dostavljaju u ime i za račun obveznika,
  - c) Pravna lica koja se bave finansijskom djelatnosti i djelatnosti osiguranja, osim pomoćne djelatnosti kod finansijskih usluga, osiguranja i penzionih fondova, osim za proizvode i usluge koje se plaćaju gotovinom,
  - d) Lica koja se bave djelatnosti javne uprave i obrane, te obaveznog socijalnog osiguranja, djelatnosti vjerskih organizacija, osim za proizvode i usluge koje se plaćaju gotovinom,
  - e) Lica koja se bave javnim obrazovanjem, osim za proizvode i usluge koje se plaćaju gotovinom,
  - f) Lica koja se bave djelatnosti priređivanja igara na sreću ukoliko su direktno online povezane sa Poreznom upravom.

- (2) Obaveza iz člana 4. ovog zakona, ne odnosi se na djelatnosti koje se obavljaju putem bezgotovinskog načina plaćanja i to za:
- Pravna lica koja obavljaju djelatnost trgovine na veliko,
  - Lica koja se bave pravnom djelatnosti,
  - Lica koja se bave ostalom uslužnom djelatnosti.
- (3) Ukoliko lica iz st. (1) i (2) ovog člana obavljaju i djelatnosti koje nisu izuzete prema ovom članu, dužne su svaki promet, neovisno od načina plaćanja, prilikom obavljanja tih djelatnosti evidentirati putem fiskalnog sistema.
- (4) Nazivi djelatnosti iz ovog člana usklađeni su sa Klasifikacijom djelatnosti Bosne i Hercegovine."

Član 7.

U članu 6. tačka c) iza riječi „aplikacije“ stavlja se tačka i riječ „ili“ se briše.

Tačka d) briše se.

Član 8.

U članu 11. riječ „Ministar“ zamjenjuje se riječju: „Ministarstvo“.

Član 9.

Član 12. mijenja se i glasi:

„Član 12.

(Ostali slučajevi evidentiranja prometa preko fiskalnih uređaja)

- (1) U svim slučajevima neispravnosti fiskalnih sistema, oduzimanja fiskalnih sistema od strane nadležnog organa, krađe, uništenja i oštećenja dijela fiskalnog sistema, kao i u svim ostalim slučajevima propisanim ovim zakonom, obveznik je dužan evidentirati ostvareni promet na sljedeći način:
- preko drugog ispravnog fiskalnog sistema u prodajnom mjestu,
  - izdavanjem pisanog fiskalnog računa u dva primjerka, ukoliko se na prodajnom mjestu ne nalazi drugi ispravan fiskalni sistem.
- (2) Obveznik je dužan da sav promet evidentiran na način iz stava 1. tačka b) ovog člana naknadno evidentira preko ispravnog fiskalnog sistema.
- (3) U slučajevima krađe ili trajnog oštećenja ili uništenja dijela fiskalnog sistema usljed više sile (poplava, požar, zemljotres, nesreća u transportu i sl), obveznik je dužan pokrenuti postupak defiskalizacije za taj fiskalni uređaj, u roku od tri dana."

Član 10.

POGLAVLJE IV. STAVLJANJE U PROMET FISKALNIH SISTEMA i čl. 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25. i 26. mijenja se i glasi:

„Član 13.

(Registrowanje i odobrenja)

- (1) Fiskalni uređaj i terminal može stavljati u promet samo proizvođač ili zastupnik koji posjeduje rješenje o registrowanju (u daljem tekstu: ovlaštenu proizvođač ili ovlaštenu zastupnik) izdato od strane Ministarstva koje se izdaje na period od dvije godine, sa mogućnošću ponovnog produženja. Rješenje se može i oduzeti pod uslovima propisanim ovim zakonom.
- (2) Proizvođač ili zastupnik, nakon objavljenog javnog poziva od strane Ministarstva, dužan je dostaviti uz zahtjev za registrowanje i:
  - a) elaborat o ispunjenosti uslova za proizvodnju fiskalnih uređaja ili terminala, a koji sadrži dokaze o materijalnim i ljudskim kapacitetima, te mogućnostima obavljanja djelatnosti računarsko programiranje, savjetovanje i djelatnosti u vezi s njima, proizvodnje kancelarijskih mašina i opreme i proizvodnje računara i periferne opreme na teritoriji Bosne i Hercegovine,
  - b) licitacionu garanciju banke sa klauzulom "bez prigovora" u visini od 500.000 KM i rokom važenja 12 mjeseci od momenta izdavanja, izdatu od banke sa sjedištem u Federaciji,
  - c) finansijske izvještaje (bilans stanja i bilans uspjeha) zadnjeg obračunskog perioda,
  - d) dokaz o izmirenim poreznim obavezama izdat od strane Porezne uprave i Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine,
  - e) dokaz o pravu zastupanja kada zahtjev dostavlja zastupnik.
- (3) Licitaciona garancija iz stava (2) tačka b) ovog člana vraća se ovlaštenom proizvođaču ili ovlaštenom zastupniku nakon izdavanja rješenja o registrowanju.
- (4) Proizvođač ili zastupnik koji ima rješenje o registrowanju je dužan za vrijeme trajanja registracije neprekidno osigurati ili garanciju izdatu od banke sa sjedištem u Federaciji sa klauzulom „bez prigovora" u visini od 300.000,00 KM ili potvrdu o pologu namjenskog depozita u visini od 300.000,00 KM ili policu osiguranja u korist Ministarstva usljed nastanka štete oduzimanja rješenja, koje se predaju Ministarstvu, u roku od 10 dana od dana izdavanja rješenja.
- (5) Na zahtjev ovlaštenog proizvođača ili ovlaštenog zastupnika, rješenje o registrowanju, može se produžiti. Zahtjev za produženje rješenja podnosi se Ministarstvu najkasnije u roku 30 dana prije isteka važećeg rješenja. Uz zahtjev se prilažu:
  - a) dokazi iz stava (2). tač. c). i d). ovog člana,
  - b) dokaz o zastupljenosti servisne mreže u minimalno sedam Kantona u Federaciji sa po dva ovlaštena servisa ili sedam ovlaštenih servisera,

c) ovjerenu izjavu o posjedovanju rezervnih dijelova za minimalno 50% prodatih fiskalnih uređaja i terminala, datu pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću,

d) osiguranje ili garanciju iz stava (4) ovog člana.

(6) Rješenje o registovanju iz stava (1) ovog člana se objavljuje u Službenim novinama Federacije.

(7) Ministarstvo vodi službene evidencije o izdatim rješenjima o registovanju i prati ispunjenost obaveza propisanih ovim zakonom u kontinuitetu.

Član 14.

(Rješenje o oduzimanju rješenja o registovanju)

(1) Rješenje o oduzimanju rješenja o registovanju izdato u skladu sa ovim zakonom, donosi Ministarstvo po službenoj dužnosti ili na prijedlog Porezne uprave.

(2) Rješenje o oduzimanju rješenja o registovanju iz stava (1) ovog člana se objavljuje u Službenim novinama Federacije.

(3) Ministarstvo će najkasnije u roku od sedam dana od dana izdavanja rješenja o oduzimanju rješenja, raspisati javni poziv za preuzimanje prava i obaveza proizvođača ili zastupnika kojima je izdato rješenje iz stava (1) ovog člana, a prvenstvo će imati ovlašteni proizvođači ili ovlašteni zastupnici.

Član 15.

(Uslovi za oduzimanje rješenja o registovanju)

Rješenje o registovanju, izdato u skladu sa ovim zakonom, oduzet će se ako:

a) se dokaže da je rješenje izdato na osnovu netačnih ili neistinitih podataka,

b) ne dostavi traženu dokumentaciju u svrhu primjene člana 50. ovog zakona, na zahtjev Ministarstva,

c) ne dostavi osiguranje iz člana 13. stav (4) ovog zakona u propisanom roku,

d) ne osigura servisnu mrežu u skladu sa članom 25. ovog zakona,

e) nedostatke na fiskalnim sistemima uočene prilikom kontrole iz člana 50. ovog zakona, ne otkloni ili ne izvrši zamjenu neispravnih dijelova fiskalnih sistema novim ispravnim dijelovima,

f) proizvođač ili zastupnik ne plaća obaveze po osnovu javnih prihoda,

g) nadležni organ naknadno utvrdi da su u vrijeme izdavanja rješenja postojale činjenice i okolnosti, koje prema odredbama ovog zakona predstavljaju prepreku za izdavanje rješenja,

h) stavlja u promet fiskalni sistem bez rješavanja iz člana 17. ovog zakona.

Član 16.

(Ispunjenost tehničkih i funkcionalnih karakteristika fiskalnog uređaja i terminala)

- (1) Ovlašteni proizvođač ili ovlašteni zastupnik, prije puštanja u promet fiskalnog uređaja i terminala, dužan je Ministarstvu dostaviti uz zahtjev za ispitivanje tehničkih i funkcionalnih karakteristika fiskalnog uređaja i terminala i sljedeće:
  - a) komercijalnu brošuru tog dijela fiskalnog uređaja/terminala, sa naznačenim tipom i slikom tog dijela fiskalnog uređaja i podacima o proizvođaču ili zastupniku,
  - b) korisničko i servisno uputstvo tog dijela fiskalnog uređaja/terminala koje obuhvata: osnovne tehničke podatke, instrukcije o načinu korištenja, programiranja i održavanja, opis konstrukcije, montažni crtež, detaljne električne šeme, popis elektronskih elemenata, komunikacioni protokol, opis i izgled načina plombiranja servisnom plombom, algoritam rada dijela fiskalnog uređaja,
  - c) čitač za potrebe kontrole prometa na fiskalnom uređaju,
  - d) ovjerenu izjavu da taj dio fiskalnog sistema nema skrivene funkcije koje nisu navedene u dokumentaciji iz tač. b) i c) ovog stava,
  - e) uzorak dijela fiskalnog uređaja/terminala namijenjen za ispitivanje,
  - f) sva ostala potrebna sredstva za ispitivanje zahtijevana od strane Ministarstva.
- (2) Ministarstvo organizira ispitivanje ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika dijelova fiskalnog sistema. Ministarstvo može angažovati nezavisna lica u svrhu ispitivanja tehničkih i funkcionalnih karakteristika dijelova fiskalnog sistema.
- (3) U slučaju izmjene tehničkih i funkcionalnih karakteristika dijelova fiskalnog sistema koji imaju Rješenje o puštanju u promet fiskalnog uređaja/terminala, ovlašteni proizvođač ili ovlašteni zastupnik dužan je taj fiskalni uređaj/terminal dostaviti Ministarstvu na ispitivanje prema stavu (1) ovog člana.
- (4) Troškove ispitivanja iz ovog člana snosi ovlašteni proizvođač ili ovlašteni zastupnik.

Član 17.

(Rješenje o puštanju u promet fiskalnog uređaja/terminala)

- (1) Nakon ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika dijelova fiskalnog sistema, Ministarstvo izdaje ovlaštenom proizvođaču ili ovlaštenom zastupniku rješenje o puštanju fiskalnog uređaja/terminala u promet ukoliko dio fiskalnog sistema ima pozitivne rezultate ispitivanja. U suprotnom, Ministarstvo odbija zahtjev zbog negativnog rezultata ispitivanja ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika uzorka dijelova fiskalnog sistema.
- (2) Rješenje o puštanju u promet fiskalnog uređaja/terminala se objavljuje u Službenim novinama Federacije.
- (3) Po dobivanju rješenja iz stava (1) ovog člana ovlašteni proizvođač ili ovlašteni zastupnik dužan je sačiniti posebna uputstva za potrebe kontrole evidentiranja prometa preko fiskalnog sistema sa svim njihovim mogućnostima, i dostaviti ih Poreznoj upravi.

- (4) Rješenje o oduzimanju rješenja o puštanju u promet fiskalnog uređaja/terminala izdatog u skladu sa ovim zakonom, donosi Ministarstvo po službenoj dužnosti ili na prijedlog Porezne uprave.
- (5) Po službenoj dužnosti usljed oduzimanja rješenja iz stava (1) ovog zakona, Ministarstvo će izdati odobrenje o servisiranju fiskalnih uređaja svim servisima iz rješenja.
- (6) Ministarstvo vodi službenu evidenciju o izdatim rješenjima o puštanju u promet fiskalnog uređaja/terminala i rješenjima o oduzimanju rješenja o puštanju u promet fiskalnog uređaja/terminala i prati ispunjenost obaveza propisanih ovim zakonom u kontinuitetu.

Član 18.

(Uslovi za oduzimanje rješenja o puštanju u promet fiskalnog uređaja/terminala)

Rješenje o puštanju u promet fiskalnog uređaja/terminala, izdato u skladu sa ovim zakonom, oduzet će se ako:

- a) se dokaže da je rješenje izdato na osnovu netačnih ili neistinitih podataka,
- b) fiskalni uređaj/terminal ne ispunjava propisane tehničke, funkcionalne i ostale uslove,
- c) nadležni organ naknadno utvrdi da su u vrijeme prije izdavanja rješenja postojale činjenice i okolnosti, koje prema odredbama ovog zakona predstavljaju prepreku za izdavanje rješenja.

Član 19.

(Odobrenje softverske aplikacije)

- (1) Softverska aplikacija koja je dio fiskalnog sistema, a koja se pušta u promet mora imati odobrenje Ministarstva.
- (2) Lice koje je proizvođač ili zastupnik koje ima prava za distribuciju softverske aplikacije, dužan je Ministarstvu, dostaviti uz zahtjev za odobrenje iz stava (1) ovog člana i sljedeću dokumentaciju:
  - a) komercijalnu brošuru softverske aplikacije, funkcionalnosti i druge informacije bitne za rad,
  - b) korisničko i servisno uputstvo softverske aplikacije koje minimalno obuhvata: osnovne funkcionalnosti, instrukcije o načinu korištenja, održavanja, opis konstrukcije i dr.,
  - c) ovjerenu izjavu da softverska aplikacija nema skrivene funkcije koje nisu navedene u dokumentaciji iz tač. b) i c) ovog stava,
  - d) ugovore sa privrednim društvima koja su ovlaštena za održavanje softverske aplikacije,
  - e) sva ostala potrebna sredstva za ispitivanje zahtijevana od strane Ministarstva.
- (3) Lice koje je proizvođač ili zastupnik koje ima prava za distribuciju softverske aplikacije dužan je za vrijeme trajanja odobrenja neprekidno osigurati garanciju, izdatu od banke

sa sjedištem u Federaciji, sa klauzulom „bez prigovora“ u visini od 300.000,00 KM, koja se predaje Ministarstvu prije izdavanja odobrenja iz stava (1) ovog člana.

- (4) U slučaju izmjene funkcionalnih karakteristika softverske aplikacije koja ima odobrenje, proizvođač ili zastupnik koji ima prava za distribuciju softverske aplikacije, dužan je dostaviti Ministarstvu na odobrenje prema stavu (1) ovog člana.
- (5) Odobrenje iz stava (1) ovog člana se oduzima po službenoj dužnosti od strane Ministarstva ili na prijedlog Porezne uprave.
- (6) Jednom oduzeto odobrenje ne može se dati ponovo istom pravnom licu ili osnivaču ili suosnivaču ili odgovornom licu u pravnom licu.
- (7) Odobrenje iz st.(1) i (5) ovog člana se objavljuje u Službenim novinama Federacije.
- (8) Ministarstvo vodi službenu evidenciju o izdatim i oduzetim odobrenjima i prati ispunjenost obaveza propisanih ovim zakonom u kontinuitetu.

Član 20.

(Uslovi za oduzimanje odobrenja za softversku aplikaciju)

Odobrenje za softversku aplikaciju izdato u skladu sa ovim zakonom, oduzet će se ako:

- a) stavlja u promet softversku aplikaciju koja ne odgovara funkcionalnostima na osnovu kojih je izdato odobrenje, ili stavlja u promet softversku aplikaciju bez odobrenja,
- b) nadležni organ naknadno utvrdi da su u vrijeme izdavanja odobrenja postojale činjenice i okolnosti, koje prema odredbama ovog zakona predstavljaju prepreku za izdavanje odobrenja,
- c) ne dostavi osiguranje iz člana 19. stav (3) ovog zakona u datom roku,
- d) ne dostavi traženu dokumentaciju u svrhu primjene člana 50. ovog zakona, na zahtjev Ministarstva,
- e) ne obavjesti Ministarstvo o promjeni podataka iz člana 19. stav (2) tačka d) ovog zakona,
- f) ne plaća obaveze po osnovu javnih prihoda.

Član 21.

(Aktiviranje garancije)

Garancija iz člana 19. stav (3) ovog zakona aktivira se u svim slučajevima kada lice koje je proizvođač ili zastupnik koji ima prava za distribuciju softverske aplikacije ne postupi u skladu sa ovim zakonom, a naročito kada:

- a) stavlja u promet softversku aplikaciju bez odobrenja iz člana 19. ovog zakona,
- b) ne osigura za vrijeme trajanja odobrenja usluge podrške,
- c) se dokaže da je odobrenje izdato na osnovu netačnih ili neistinitih podataka,

- d) nadležni organ naknadno utvrdi da su u vrijeme izdavanja odobrenja postojale činjenice i okolnosti, koje prema odredbama ovog zakona predstavljaju prepreku za izdavanje odobrenja.

Član 22.

(Namjena osiguranja)

Osiguranja iz čl. 13. stav (4) i 19. stav (3) ovog zakona koriste se za:

- a) obeštećenje obveznika,
- b) obeštećenje budžeta Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 23.

(Dodjeljivanje IBFU)

- (1) Ovlašteni proizvođač ili ovlašteni zastupnik je dužan prije početka stavljanja u promet dijela fiskalnog sistema za koji je dobio rješenje iz člana 17. ovog zakona, Poreznoj upravi podnijeti zahtjev za dodjelu serije IBFU. Uz zahtjev dostavlja i:
  - a) izgled proizvođačke plombe,
  - b) izgled servisne plombe ovlaštenih servisa,
  - c) ugovore sa servisima za servisiranje fiskalnih sistema.
- (2) Porezna uprava po zahtjevu iz stava (1) ovog člana donosi rješenje o dodjeljivanju serije IBFU koje pored elemenata propisanih upravnim postupkom, obavezno sadrži:
  - a) oznaku dodijeljene serije IBFU,
  - b) nazive ovlaštenih servisa i brojeve ugovora.
- (3) Po dobivanju rješenja iz stava (1) ovog člana, ovlašteni proizvođač ili ovlašteni zastupnik dužan je da na vidljiv način i trajno obilježi IBFU na svakom proizvedenom fiskalnom uređaju i upiše odgovarajući IBFM u fiskalnu memoriju tog fiskalnog uređaja. Jedan dodijeljeni IBFU ovlašteni proizvođač ili ovlašteni zastupnik može trajno obilježiti samo na jednom fiskalnom uređaju i upisati odgovarajući IBFM u fiskalnu memoriju samo tog fiskalnog uređaja.
- (4) Na rješenje iz stava (2) ovog člana, ovlašteni proizvođač ili ovlašteni zastupnik ima pravo žalbe prema Ministarstvu, putem Porezne uprave, u roku od 15 dana od dana zaprimanja rješenja.
- (5) Ovlašteni proizvođač ili ovlašteni zastupnik dužan je svaki ugovor sa novim servisom, ili izmjene ili dopune ili raskida ugovora iz stava (1) tačka c) ovog člana, dostavi Poreznoj upravi u roku od sedam dana, nakog čega će Porezna uprava donijeti rješenje o dopuni ili izmjeni rješenja iz stava (2) ovog člana. Ukoliko je ovlašteni proizvođač ili ovlašteni zastupnik sklopio ugovor sa novim servisom, uz ugovor dostavlja i izgled servisne plombe tog servisa.
- (6) Porezna uprava može izdati certifikat za pristup serveru Poreznoj upravi, ovlaštenim serviserima iz servisa u rješenju iz stava (2) ovog člana.

Član 24.

(Obaveze proizvođača ili zastupnika)

- (1) Lica iz čl. 13. i 19. ovog zakona dužna su osigurati funkcioniranje fiskalnog sistema u skladu sa tehničkim i funkcionalnim karakteristikama propisanim ovim zakonom.
- (2) Lica iz člana 13. ovog zakona dužna su na svaki fiskalni uređaj i terminal staviti proizvođačku plombu koja se ne skida do početka fiskalizacije.
- (3) Lica iz člana 13. ovog zakona dužna su kvartalno obavještavati Poreznu upravu o proizvedenim odnosno kupljenim ili trajno uništenim nefiskaliziranim IBFU.
- (4) Lica iz člana 13. ovog zakona dužna su osigurati dovoljan broj ovlaštenih servisa, te osposobiti i ovlastiti servisere za servisiranje i pružanje tehničke podrške za tipove fiskalnih uređaja i terminala koje stavlja u promet.
- (5) Lica iz člana 19. ovog zakona dužna su osigurati održavanje softverske aplikacije.
- (6) Lica iz člana 13. ovog zakona dužna su osigurati ili ovlastiti drugi servis za sve obveznike koji su imali ugovor o servisiranju i pružanju tehničke podrške sa servisom koji je prestao sa radom ili mu je ukinuto ovlaštenje.
- (7) Lica iz člana 13. ovog zakona dužna su neposredno isporučiti fiskalni uređaj ovlaštenom servisu, u roku od dva dana po izmirenju svih obaveza od strane ovlaštenog servisa.

Član 25.

(Servisna mreža ovlaštenog proizvođača ili zastupnika)

- (1) Ovlašteni proizvođač ili ovlašteni zastupnik daje i ukida ovlaštenje servisu za zaključivanje ugovora s obveznikom o servisiranju fiskalnog sistema i pružanju tehničke podrške obvezniku za korištenje fiskalnog sistema.
- (2) Ovlašteni proizvođač ili ovlašteni zastupnik dužan je potpisati ugovor sa ovlaštenim serviserom za sve fiskalne uređaje/terminal za koje posjeduje rješenje iz člana 17. ovog zakona.
- (3) Ugovor iz stava (1) ovog člana mora da sadrži, pored općih odredbi, posebno odredbe o:
  - a) geografskoj pokrivenost rada servisa (općina, kanton),
  - b) obavezi tehničke i funkcionalne opremljenosti servisa,
  - c) uputstvima za pružanje tehničke podrške za fiskalne sisteme koje stavlja u promet,
  - d) broju uposlenika kojim se daje servisni pečat, uslove davanja i oduzimanje istih,
  - e) obavezi dostavljanja informacija o vijeku trajanja hardverskih dijelova fiskalnog sistema,
  - f) isporuci fiskalnih uređaja.

- (4) Ukoliko ovlaštene proizvođač ili ovlaštene zastupnik raskine Ugovor iz stava (1) ovog člana, sačinjava i zapisnike o primopredaji servisnog pečata koji moraju biti potpisani od obje strane (ovlaštene proizvođač ili ovlaštene zastupnik i ovlaštene serviser).

Član 26.

(Zabranjene aktivnosti)

Obvezniku je zabranjeno da:

- a) sakrije, otuđi, uništi ili učini neupotrebljivim fiskalni sistem preko kojeg je evidentirao promet,
- b) posjeduje na prodajnom mjestu nefiskaliziran fiskalni sistem,
- c) koristi softversku aplikaciju koja nema odobrenje Ministarstva."

Član 11.

U članu 27. iza stava (2) dodaje se novi st. (3) i (4) koji glase:

„(3) Obveznik je dužan u roku od 20 dana zaključiti ugovor o servisiranju i tehničkoj podršci za korištenje svog fiskalnog sistema sa drugim ovlaštenim servisom, ukoliko ovlaštene servis sa kojim ima ugovor o servisiranju i tehničkoj podršci za korištenje svog fiskalnog sistema, prestane sa radom ili mu je oduzeto ovlaštenje od strane ovlaštenog proizvođača ili ovlaštenog zastupnika.

(4) Obveznik koji koristi softversku aplikaciju koja ima odobrenje iz člana 19. ovog zakona dužan je imati ugovor o održavanje softverske aplikacije sa licima koja imaju ugovore sa proizvođačem ili zastupnikom koji ima prava za distribuciju softverske aplikacije.“

Član 12.

Član 28. mijenja se i glasi:

„Član 28.

(Fiskalizacija fiskalnog sistema)

- (1) Fiskalizacija predstavlja postupak stavljanja fiskalnog uređaja u funkciju evidentiranja prometa saglasno ovom zakonu.
- (2) Postupak fiskalizacije se obavlja u ovlaštenom servisu od strane ovlaštenog lica Porezne uprave i ovlaštenog servisera.
- (3) Obveznik je dužan u roku od dva dana od dana isporuke fiskalnog uređaja putem ovlaštenog servisa, podnijeti zahtjev za inicijalnu fiskalizaciju fiskalnog uređaja.
- (4) Porezna uprava je dužna nakon provjere podataka iz zahtjeva za inicijalnu fiskalizaciju, u roku od sedam dana u ovlaštenom servisu izvršiti inicijalnu fiskalizaciju.
- (5) Po zahtjevu, Porezna uprava donosi rješenje o fiskalizaciji fiskalnog uređaja, a najkasnije u roku dva dana nakon fiskalizacije.

- (6) Obveznik je dužan čuvati rješenje o fiskalizaciji fiskalnog uređaja uz fiskalni uređaj na koji se odnosi.“

Član 13.

Član 29. mijenja se i glasi:

„Član 29.

(Defiskalizacija fiskalnog sistema)

- (1) Ukoliko obveznik prestaje sa obavljanjem djelatnosti ili mu fiskalni sistem nije potreban iz drugih razloga, ili u slučaju iz člana 12. stav (3) ovog zakona, obveznik je dužan u roku od dva dana, putem ovlaštenog servisa podnijeti zahtjev za defiskalizaciju fiskalnog uređaja.
- (2) Defiskalizacija predstavlja postupak povlačenja fiskalnog uređaja iz funkcije evidentiranja prometa saglasno ovom zakonu.
- (3) Postupak defiskalizacije se obavlja u ovlaštenom servisu od strane ovlaštenog lica Porezne uprave i ovlaštenog serviserera.
- (4) Porezna uprava je dužna nakon provjere podataka iz zahtjeva za defiskalizaciju, u roku od sedam dana u ovlaštenom servisu izvršiti defiskalizaciju.
- (5) Po zahtjevu, Porezna uprava donosi rješenje o defiskalizaciji fiskalnog uređaja, a najkasnije u roku dva dana nakon defiskalizacije.“

Član 14.

Član 30. mijenja se i glasi:

„Član 30.

(Naknadna fiskalizacija)

- (1) Ukoliko se prilikom popravke, servisiranja ili tehničkog pregleda fiskalnog sistema utvrdi potreba za skidanjem fiskalne plombe, ovlašteni servis je dužan dostaviti Poreznoj upravi zahtjev za naknadnu fiskalizaciju.
- (2) Postupak iz stava (1) ovog člana se obavlja u ovlaštenom servisu od strane ovlaštenog lica Porezne uprave i ovlaštenog serviserera.
- (3) Porezna uprava je dužna nakon provjere podataka iz zahtjeva, u roku od sedam dana u ovlaštenom servisu izvršiti naknadnu fiskalizaciju.
- (4) Po zahtjevu, Porezna uprava donosi rješenje o naknadnoj fiskalizaciji fiskalnog uređaja, a najkasnije u roku dva dana nakon fiskalizacije.
- (5) Obveznik je dužan čuvati rješenje o naknadnoj fiskalizaciji fiskalnog uređaja uz fiskalni uređaj na koji se odnosi.“

Član 15.

Član 31. mijenja se i glasi:

„Član 31.

(Postupak zamjene fiskalnog modula)

- (1) U slučaju zamjene fiskalnog modula, obveznik je dužan da fiskalni uređaj preda u ovlaštenu servis sa kojim je zaključio ugovor iz člana 27. stav (3) ovog zakona, zajedno sa zahtjevom za zamjenu fiskalnog modula.
- (2) Postupak zamjene fiskalnog modula se obavljaju u ovlaštenom servisu od strane ovlaštenog lica Porezne uprave i ovlaštenog servisera.
- (3) Po zahtjevu iz stava (1) ovog člana, Porezna uprava donosi rješenje o zamjeni fiskalnog modula na fiskalnom sistemu, a najkasnije u roku dva dana nakon zamjene.
- (4) Porezna uprava može izdati rješenje o uništenju fiskalnog modula, za fiskalni modul kod kojeg je utvrđeno da sadrži sve podatke kao na serveru Porezne uprave.
- (5) Porezna uprava je dužna čuvati fiskalni modul za koji nije izdato rješenje o uništenju fiskalnog modula, a najduže pet godina od godine zamjene.
- (6) Obveznik je dužan čuvati rješenje o zamjeni fiskalnog modula na fiskalnom sistemu uz fiskalni uređaj na koji se odnosi.“

Član 16.

U članu 33. u stavu (1) riječi: „bez obzira da li to klijent zahtjeva“ zamjenjuju se riječima: „u slučaju direktne prodaje“.

Član 17.

U članu 35. stav (1) riječi: „bez obzira da li to klijent zahtjeva“ zamjenjuju se riječima: „u slučaju direktne prodaje“.

Član 18.

U članu 36. iza riječi „dužan“ dodaje se zarez i riječi: „u slučaju direktne prodaje,“

Član 19.

U članu 37. stav (2) se briše.

Dosadašnji stav (3) postaje stav (2).

Član 20.

U članu 39. stav (1) riječi: „bez obzira da li to klijent zahtjeva“ zamjenjuju se riječima: „u slučaju direktne prodaje“.

Član 21.

U članu 40. iza riječi: „dužan“ dodaje se zarez i riječi: „u slučaju direktne prodaje,“

Član 22.

U članu 42. stav (2) briše se.

Član 23.

U članu 44. stav (4) mijenja se i glasi:

„(4) Obveznik je dužan formirati i odštampati periodični izvještaj na kraju rada, posljednjeg dana u mjesecu, nakon formiranja posljednjeg dnevnog izvještaja tog mjeseca i odložiti u knjigu dnevnih izvještaja hronološkim redom.“

Stav (5) se briše.

Član 24.

Član 45. mijenja se i glasi:

„Član 45.

(Prijenos podataka)

Obveznik je dužan sklopiti ugovor sa telekomunikacijskim operaterom ili drugim subjektom za prijenos podataka na server Porezne uprave, a koji osigurava oblik komunikacije (prijenos podataka) propisan članom 51. stav (1) tačka f) ovog zakona, na mjestima obveznika.“

Član 25.

Član 46. mijenja se i glasi:

„Član 46.

(Servisiranje fiskalnog sistema)

- (1) Servisiranje fiskalnog sistema, u smislu ovog zakona, smatra se tehnički pregled u cilju osiguranja tehničke ispravnosti ili funkcionalnosti fiskalnog sistema.
- (2) Servisiranje obuhvata popravku neispravnosti i tehnički pregled fiskalnog sistema.
- (3) Servisiranje fiskalnog uređaja vrši se na zahtjev obveznika, isključivo od strane ovlaštenog servisa, ili na prodajnom mjestu ili u ovlaštenom servisu.
- (4) Ukoliko je fiskalni sistem neispravan, obveznik ne smije poduzimati nikakve radnje i dužan je da odmah, a najkasnije u roku od 24 sata, obavijesti ovlašteni servis.
- (5) Servisiranje se mora vrši minimalno jednom godišnje.
- (6) Troškovi servisiranja moraju biti uređeni ugovorom o servisiranju i tehničkoj podršci, a koje snosi obveznik fiskalizacije.
- (7) Servisna knjižica fiskalnog sistema čuva se uz fiskalni sistem.“

Član 26.

Član 47. mijenja se i glasi:

„Član 47.

(Obaveze ovlaštenog servisa kod servisiranja)

- (1) Ovlašteni servis dužan je nakon svake servisne intervencije sve podatke o servisnoj intervenciji evidentirati u servisnoj knjižici, te ažurirane servisne knjižice na zahtjev Porezne uprave, ovlaštenog proizvođača ili ovlaštenog zastupnika redovno dostavljati.
- (2) Ovlašteni servis dužan je da pisano obavijesti Poreznu upravu o svim slučajevima neosnovanog prijavljivanja neispravnosti fiskalnog sistema.
- (3) Ovlašteni servis je dužan da servisiranje fiskalnog uređaja izvrši u roku od pet dana od dana dostavljanja zahtjeva za servisiranje, ukoliko su prema ovlaštenom servisu izmirene sve obaveze od strane obveznika.
- (4) Ovlašteni servis dužan je izvršiti zamjenu dijelova fiskalnog sistema, ukoliko isti predstavljaju uzrok neispravnosti fiskalnog sistema.
- (5) Ovlašteni servis dužan je u roku od dva dana od dana zaprimanja zahtjeva iz čl. 29. stav (1), 30. stav (1), i 31. stav (1) ovog zakona, iste proslijediti Poreznoj upravi."

Član 27.

U članu 48. stav (6) skraćena „PU“ zamjenjuje se riječima: „Porezna uprava“.

Član 28.

U članu 49. stav (1) iza riječi „Proizvođač“ dodaju se riječi: „ili zastupnik“
St. (3), (4) i (5) se brišu.

Član 29.

U članu 50. u nazivu riječi: „Kontrola fiskalnih proizvoda,“ brišu se.
St. (1) i (2) brišu se.

U dosadašnjem stavu (3) koji postaje stav (1) u alineji 1 riječ „proizvoda“ zamjenjuje se riječju: „sistema“.

Član 30.

U članu 51. stav (2) tačka a) riječi: „i fiskalnih proizvoda,“ brišu se.

U tački b) riječi: „i fiskalnih proizvoda“ brišu se.

Tačka f) mijenja i se i glasi:

„f) oblik komunikacije (prijenos podataka) između fiskalnog sistema i Porezne uprave,“

Tačka m) briše se.

U stavu (3) riječi: „uz pribavljeno mišljenje Komisije,“ brišu se.

Član 31.

POGLAVLJE IV. KAZNENE ODREDBE mijenja se i glasi:

„Član 52. (Prekršaji obveznika)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 100.000 KM kaznit će se za prekršaj obveznik – pravno lice, ako:

- a) ne evidentira promet preko fiskalnog sistema u skladu sa čl. 4. i 12 stav (1) ovog zakona,
- b) ne izdaje račune u skladu sa čl.4a., 33.,35., 37. i 39 ovog zakona,
- c) ne pokrene postupak defiskalizacije u skladu sa rokom iz čl. 12. stav (3) i 29 stav (1) ovog zakona,
- d) obavlja djelatnost suprotno članu 27.stav (1) ovog zakona,
- e) ne zaključi ugovor sa ovlaštenim servisom u skladu sa članom 27. st. (2) i (3) ovog zakona,
- f) ne čuva rješenje u skladu sa čl. 28. stav (6), 30. stav (5) i 31. stav (6) ovog zakona,
- g) ne dostavi zahtjev na propisani način iz čl. 28. stav (3), 29. stav (1), 30. stav (1) i 31. stav (1) ovog zakona,
- h) ne popunjava bazu artikala u skladu sa članom 32. ovog zakona,
- i) naknadno ne evidentira pisane račune u skladu sa čl. 35. stav (2) i 39. stav (2) ovog zakona,
- j) ne istakne obavještenje iz člana 41. ovog zakona,
- k) ne unese na fakturi broj fiskalnog računa u skladu sa članom 42. stav (1) ovog zakona,
- l) ne koristi kvalitetu papira iz člana 43. stav (2) ovog zakona,
- m) ne vrši štampanje i čuvanje dnevnih i periodičnih izvještaja u skladu sa članom 44. ovog zakona,
- n) ne zaključi ugovor u skladu sa članom 45. ovog zakona,
- o) ne postupa u skladu sa članom 46. stav (4) ovog zakona,
- p) ne vrši servisiranje u skladu sa članom 46. stav (5) ovog zakona,
- r) ne čuva servisnu knjižicu u skladu sa članom 46. stav (7) ovog zakona,
- s) vrši resete fiskalnog uređaja suprotne članu 48. ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana, kaznit će se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 1.500 KM do 5.000 KM.

- (3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana, kaznit će se obveznik – samostalni poduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 2.500 KM do 20.000 KM.
- (4) Ukoliko obveznik ponovo učini prekršaj iz stava (1) tač. a), b), d), i) i m) u naredne dvije godine, izreći će se mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od šest mjeseci do godinu dana.

Član 53.

(Prekršaji proizvođača ili zastupnika)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000 KM do 50.000 KM kaznit će se za prekršaj proizvođač ili zastupnik, ako:
- a) ne postupi u skladu sa članom 24. stav (3) ovog zakona,
  - b) ne obilježi IBFU u skladu sa članom 23. stav (3) ovog zakona,
  - c) ne isporuči uređaj u skladu sa članom 24. stav (6) ovog zakona,
  - d) ne zaključuje ugovor sa svim elementima iz člana 25. stav (3) ovog zakona,
  - e) ne vodi evidencije iz člana 49. stav (1) ovog zakona,
  - f) ne postupi po nalogima kontrole iz člana 50. ovog zakona.
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se odgovorno lice proizvođača ili zastupnika novčanom kaznom u iznosu od 1.500 KM do 5.000 KM.

Član 54.

(Prekršaji neovlaštenih lica)

- (1) Prekršaj neovlaštenog lica smatra se činjenje radnji:
- a) stavljanje u promet fiskalnog uređaja/terminala bez rješenja iz člana 17. ovog zakona,
  - b) stavljanje u promet softverske aplikacije bez odobrenja iz člana 19. ovog zakona,
  - c) servisiranje fiskalnih uređaja/terminala bez ovlaštenja iz člana 25. stav (1) ovog zakona,
  - d) održavanje softverske aplikacije bez ugovora iz člana 24. stav (5), u vezi sa članom 19. stav (2) tačka f) ovog zakona.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 15.000 KM do 200.000 KM kaznit će se za prekršaje iz stava (1) ovog člana pravno lice.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 20.000 KM kaznit će se za prekršaje iz stava (1) ovog člana samostalni poduzetnik.
- (4) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 10.000 KM kaznit će se za prekršaje iz stava (1) ovog člana fizičko lice-građanin.

Član 55.
(Prekršaji ovlaštenog servisa)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj ovlašteni servis, ako:
- a) ne posjeduje ugovor sa obveznikom u skladu sa članom 27. stav (2) ovog zakona,
  - b) ne postupa u skladu sa članom 47. ovog zakona,
  - c) ne vodi evidencije iz člana 49. stav (2) ovog zakona,
  - d) ne postupi po nalogima kontrole iz člana 50. ovog zakona.
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana, kaznit će se odgovorno lice u ovlaštenom servisu novčanom kaznom u iznosu od 1.500 KM do 5.000 KM.
- (3) Ako ovlašteni servis ponovo učini prekršaj iz stava (1) ovog člana u naredne dvije godine, izreći će se mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od šest mjeseci do godinu dana.

Član 56.
(Prekršajni postupak)

Ovlašteno lice nadležnog organa dužno je pokrenuti prekršajni postupak u slučaju posjedovanja minimalno pet izjava, pod materijalnom i krivičnom odgovornošću, lica da obveznik fiskalizacije ne evidentira promet preko fiskalnog sistema, a isti je obavezan u skladu sa ovim zakonom.

Član 57.
(Prekršaj klijenta)

Novčanom kaznom u iznosu od 50 KM kaznit će se za prekršaj klijent, ako postupi suprotno čl. 36. i 40 ovog zakona.

Član 58.
(Mjere zabrane obavljanja djelatnosti)

Mjere zabrane obavljanja djelatnosti propisane ovim zakonom izvršavaju se u skladu sa propisima o radu Porezne uprave i drugih nadležnih organa, u zavisnosti koji organ izriče mjeru."

Član 32.

Član 61. mijenja se i glasi:

„Član 61.
(Nadzor)

- (1) Nadzor nad provođenjem odredbi ovog zakona i podzakonskih akata donesenih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo, Porezna uprava, Federalna uprava za

inspekcijske poslove i kantonalne uprave za inspekcije koje se u skladu sa ovim zakonom smatraju nadležnim organom.

- (2) Porezna uprava vrši nadzor, u okviru svojih nadležnosti, a putem ovlaštenih lica u skladu sa ovim zakonom.
- (3) Federalna uprava za inspekcijske poslove i kantonalne uprave za inspekcije putem ovlaštenih lica vrše nadzor u okviru svojih nadležnosti, a usljed:
  - a) neposjedovanja fiskalnog sistema,
  - b) posjedovanje softverske aplikacije koja nema odobrenje Ministarstva,
  - c) neizdavanja fiskalnih računa,
  - d) kontrolu servisiranja,
  - e) ne posjedovanja urednih knjiga dnevnog prometa."

Član 33.

Iza člana 62. dodaje se novi član 62a. koji glasi:

„Član 62a.

Ovlašteni proizvođači, ovlašteni zastupnici, ovlašteni servisi i serviseri dužni su najkasnije u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, uskladiti svoj rad, akte i poslovanje s odredbama ovog zakona i propisima donesenim na osnovu ovog zakona."

Član 34.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

OBRAZLOŽENJE

1. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu III.1. tačka c), koji je izmijenjen Amandmanima VIII, LXXXIX i CVI, i člana IV.A.20.(1) j) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojima je u isključivoj nadležnosti Federacije donošenje propisa o finansijama i finansijskim institucijama Federacije i fiskalna politika Federacije, a Parlament Federacije, uz ostala ovlaštenja predviđena Ustavom, odgovoran je za donošenje zakona kojima se razrezuje porez ili na drugi način osigurava potrebno finansiranje.

2. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakonom o fiskalnim sistemima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 81/09) koji je u primjeni od 01.01.2010.godine uređena je fiskalizacija kao skup mjera kojima se uvodi nadzor nad izdavanjem računa za ostvareni promet i prijenos podataka o ostvarenom prometu do servera Porezne uprave Federacije BiH.

Važećim Zakonom uređena je obaveza prijenosa podataka o ostvarenom prometu na server Porezne uprave Federacije BiH putem GPRS signala što trenutno omogućava prijenos dnevnih izvještaja o prometu jednom dnevno, u zbirnom iznosu za sve račune izdate taj dan za svakog obveznika fiskalizacije.

Usljed višegodišnje primjene ovog Zakona iskazana je potreba za unapređenjem sistema fiskalizacije u svrhu sveobuhvatnog načina evidentiranja prometa i omogućavanja slanja podataka o svakom pojedinačno ostvarenom prometu prema Poreznoj upravi u skladu sa tehnološkim razvojem povećane brzine prijenosa podataka i uvođenja 4G mreže u Bosni i Hercegovini i unapređenjem razvoja dijelova fiskalnih sistema prateći inovacije na tržištu, što će obezbjediti znatno brži i sigurniji prijenos podataka o ostvarenom prometu i efikasnije kontrole i nadzor učesnika u procesu fiskalizacije u funkciji poboljšanja ekonomske stabilnosti i jačanja države.

S obzirom na unapređenja sistema funkcioniranja rada fiskalnih uređaja i slanja podataka prema Poreznoj upravi, u funkciju kontrola stavljaju se i građani koji će na osnovu jedinstvenog koda svakog fiskalnog računa moći kontrolirati valjanost dobivenog računa i time sve uočene nepravilnosti prijaviti Poreznoj upravi, što će sve biti praćeno znatno naprednijim sistemom zaštite podataka koji se dostavljaju od uređaja do servera Porezne uprave.

Imajući u vidu da je važećim zakonom u izuzećima od obaveze fiskalizacije obuhvaćen veliki dio djelatnosti pa time i veliki broj poreznih obveznika, za koje je provedenim kontrolama i analizama uočeno da ne izdaju račune koje su obavezni drugim propisima kojima se uređuje njihova djelatnost, koje kontrolišu razni organi u skladu sa tim propisima, što značajno utiče na stvarno prikazivanje prometa i ostvarenja prihoda, time i plaćanja poreznih i drugih obaveza po osnovu javnih prihoda, detaljno je razmotreno i predloženo ovim zakonskim rješenjima uvođenje i drugih privrednih subjekata i malih poduzetnika u sistem fiskalizacije, na način da isti promet evidentiraju putem fiskalnog

uređaja ili u pojedinim slučajevima izdaju pisane fiskalne račune koji predstavljaju jednoobrazno i obavezno evidentiranje prometa.

Također, u skladu sa masovnom pojavom drugačijih vidova prodaje i načina da roba dođe do kupca, kao što je prodaja putem interneta i uopće prodaja na daljinu, koja nije prepoznata u važećem zakonu, u praktičnoj primjeni zakona moralo se urediti i ovo pitanje i način evidentiranja prometa za ovakvu prodaju.

Dalje, kako se u proteklom periodu pokazalo da iznosi novčanih kazni nisu dovoljno visoki, jer se prema izvještajima kontrolnih organa javlja dosta ponavljača u činjenju prekršaja, predloženim izmjenama i dopunama Zakona se pooštavaju kaznene odredbe, kako bi se smanjila siva ekonomija i spriječila nelojalna konkurencija i ojačali budžeti svih nivoa vlasti.

Prijedlogom Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalnim sistemima, koji je razmatran i prihvaćen od strane Doma naroda i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, mijenjano ili dopunjavano je 30 članova izvornog teksta Zakona o fiskalnim sistemima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 81/09). Tokom trajanja javne rasprave, predlagatelj/obrađivač Zakona je zaprimio velik broj prijedloga, mišljenja i sugestija, a koje se odnose na izmjene članova koji nisu razmatrani u Nacrtu, što je obrazloženo u tački 3. Imajući u vidu navedeno, te činjenicu da je veliki broj zaprimljenih prijedloga, mišljenja i sugestija prihvaćen, Prijedlog zakona koji je pripremljen na osnovu rezultata javne rasprave sada broji 34 člana.

S obzirom na brojnost članova koji se mijenjaju i dopunjuju, u skladu sa članom 47. stav (3) Pravila i postupci za izradu zakona i drugih propisa Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj:71/14) potrebno je pristupiti donošenju novog propisa ukoliko se mijenja ili dopunjuje 50% i više članova.

S tim u vezi, napominjemo da su oba Doma Parlamenta Federacije BiH razmatrala i prihvatila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona, te da se u skladu sa poslovnicima rada Domova Parlamenta FBiH, Prijedlog Zakona podnosi i sadrži izmjene i dopune članova koje su izvršene u odnosu na Nacrt Zakona, usvojen od strane oba Doma, Federalno ministarstvo finansija kao predlagatelj/obrađivač pristupilo je izradi Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalnim sistemima, a koji sadrži veći broj mijenjanih članova u odnosu na Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalnim sistemima.

Također, u cilju boljeg pregleda i razumijevanja izmjena i dopuna tekstova zakona, pripremljen je poseban pregled odnosno Uporedni prikaz koji će biti sastavni dio materijala koji se dostavlja Parlamentu. Uporedni pregled sadrži sve članove koji su mijenjani i dopunjavani u Nacrtu i Prijedlogu Zakona u odnosu na važeći Zakon o fiskalnim sistemima („Službene novine Federacije BiH“, broj:81/09).

Pored toga, sačinja je i Informacija o trenutnom stanju fiskalizacije i očekivanjima i prednostima unaprijeđenja sistema fiskalizacije.

3. RASPRAVA O NACRTU ZAKONA U PARLAMENTIMA FBIH

Vlada Federacije BiH je na svojoj 65. sjednici održanoj 18.08.2016. donijela zaključak kojim je zadužila Federalno ministarstvo finansija da pripremi izmjene i dopune Zakona o fiskalnim sistemima s namjerom smanjenja razvoja „sive ekonomije“, nakon čega je po izvršenju isti uputila u parlamentarnu proceduru u formi prednacrtu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalnim sistemima u junu mjesecu 2017. godine.

Nadalje, Dom naroda Parlamenta Federacije BiH je na 18. vanrednoj sjednici, održanoj 19.04.2018. godine, razmatrao i prihvatio Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalnim sistemima, te zadužio Federalno ministarstvo finansija, kao predlagatelja da organizira i spovede javnu raspravu u trajanju od 90 dana. Predstavnički dom Parlamenta Federacije BiH je na 5. redovnoj sjednici održanoj 24.09.2019. godine, razmatrao i prihvatio Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalnim sistemima, te zadužio Federalno ministarstvo finansija, kao predlagatelja da organizira i spovede javnu raspravu u trajanju od 60 dana.

U vezi s objavljivanjem javne rasprave, najprije ističemo da je zvanična Obavijest o provođenju javne rasprave objavljena u dnevnim novinama dostupnim na teritoriji Federacije BiH kao i na web-stranici Federalnog ministarstva finansija-financija. U predmetnoj obavijesti su pored obavještenja o trajanju javne rasprave, date i upute svim zainteresovanim subjektima da tekst Nacrta zakona mogu pronaći na web stranici ministarstva, kao i da sve primjedbe prijedloge i sugestije mogu dostaviti na adresu ministarstva.

Tokom trajanja javne rasprave zaprimljeni su prijedlozi, mišljenja i sugestije: Udruženje poslodavaca Federacije BiH, Udruga UPIS, Tring d.o.o Gračanica, Config d.o.o , Williams kaldionica d.o.o Široki Brijeg, Formula d.o.o Posušje, Premier world sport d.o.o Čitluk, Premier sport d.o.o Čitluk, Matija Marjanović – LUCIUS i KPMG d.o.o.

Nakon okončanja javne rasprave, razmatrajući sve dostavljene prijedloge, mišljenja i sugestije, i prije i u toku javne rasprave, cijeneći preciznost predloženih odredbi, objašnjenja, komentara, i vodeći računa o neugrožavanju poslovanja privrednih subjekata na teritoriji Federacije, obrađivač Zakona je pristupio izradi teksta Prijedloga zakona.

3.1. Rasprava o nacrtu zakonu u Parlamentima FBIH

Na zasjedanju Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH aktivno učešće u raspravi o ovom zakonu uzeli su sljedeći uvaženi zastupnici/e: Husein Rošić i Jasmina Zubić.

Uvaženi zastupnik **Husein Rošić** je o predloženom Nacrtu zakona diskutovao u ime Odbora za ekonomsku i finansijsku politiku, koji je razmatrao Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama zakona o fiskalnim sistemima, i dao jednoglasnu podršku tekstu Nacrta.

Uvažena zastupnica **Jasmina Zubić** je postavila pitanje zašto Incijativa udruženja poslodavaca FBIH o **ukidanju fiskalizacija u veleprodaji** nije uključena u Nacrt zakona, te sugerisala da se ista razmotri i uvaži.

Razmatrajući naprijed navedeno, incijativa o ukidanju fiskalizacije u veleprodaji je prihvaćena. Stoga je članom 6. Prijedloga Zakona, izvršena izmjena izvornog člana 5. Zakona o fiskalnim sistemima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 81/09) koji uređuje

Izuzeća od obaveze evidentiranja prometa putem fiskalnim sistema, gdje je u stavu (2) jasno navedeno da se iz obaveza evidentiranja prometa putem fiskalnih sistema izuzimaju pravna lica koja obavljaju djelatnost trgovine na veliko obzirom da je pojam veleprodaje prema KD 2010 poistovjećen sa pojmom trgovina na veliko.

Na zasjedanju Doma naroda Parlamenta Federacije BiH, aktivno učešće u raspravi o ovom zakonu uzeli su sljedeći uvaženi zastupnici/e: Tomislav Martinović, Aner Žuljević, Draženka Subašić i Lidija Bradara.

Uvaženi zastupnik **Tomislav Martinović** je o predloženom Nacrtu zakona diskutovao u ime Kluba hrvatskog naroda. S tim u vezi, ukazao je da je naš fiskalni sistem u dobrom djelu tehnički i tehnološki zastario jer je uveden 2010.godine, te da od tog perioda nije puno učinjeno na unaprijeđenju i da se korisnici žale. Predložio je da se unese u sistem neka nova softverska rješenja koja omogućavaju dostavljanje podataka direktno u središnju bazu podataka i da se pokrene jedna tehnološka reforma sistema fiskalizacije.

Razmatrajući naprijed navedeno, inicijativa o unaprijeđenju fiskalizacije je prihvaćena, stoga su izvršene izmjene i dopune članova zakona u svrhu stvaranja pravnih pretpostavki za unaprijeđenje sistema fiskalizacije.

Članom 2. Prijedloga Zakona, izvršena je izmjena člana 2. Zakona o fiskalnim sistemima koji uređuje pojmove dijelova fiskalnog sistema, te je sa tehnološkog i tehničkog dijela izvršeno prilagođavanje funkcionalnosti dijelova fiskalnih sistema.

Članom 7. Prijedloga Zakona, izvršena je izmjena člana 6. Zakona o fiskalnim sistemima koji uređuje pojmove dijelova fiskalnog sistema.

Članom 10. Prijedloga Zakona, izvršeno je uređivanje ispunjenost tehničkih i funkcionalnih karakteristika fiskalnog uređaja i terminala, nadzor nad uvođenjem softverske aplikacije kao dijela fiskalnog sistema, odredbe koje omogućava tehnološki napredniji prijenos podatak sa fiskalnog sistema na server Porezne uprave odnosno umjesto GPRS, ostavlja se mogućnost korištenja 3G ili 4G ili naprednije tehnologije.

Na komentar da se korisnici fiskalnih uređaja žale, ukazujemo da u skladu sa odredbama postojećeg zakona mehanizam kontrole učesnika fiskalizacije (proizvođač, serviser, obveznik) nije kompletiran, te da nije postojala mogućnost da se kod kontrola koje su se provodile, sankcionišu učesnici koji nisu izvršavali zakonom propisane obaveze. U novom zakonu je u svrhu otklanjanja nepotpunosti pravnih odredbi uređeno: registrovanje i odobrenje proizvođača /zastupnika, uvedena garancija u iznosu 300.000 KM za vrijeme trajanja odobrenja proizvođaču/zastupniku da u slučaju neispunjenja zakonom propisanih obaveza, ista se preusmjeri obvezniku jer on trpi štetu koju je prouzrokovao ili proizvođač ili serviser. Garancija ima svrhu preventivnog uticaja na učesnike da se iskaže ozbiljnost i značaj, te uvede pozitivna praksa i vrati povjerenje. U istu svrhu izvršene su izmjene i dopune kroz čl. 10. do 21. Nacrta Zakona, na odredbe Zakona o fiskalnim sistemima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 81/09).

Uvaženi zastupnik **Aner Žuljević** je podržao diskusiju uvaženog zastupnika Tomislava Martinovića po pitanju unaprijeđenja fiskalizacije, te ukazao da otvaranje procesa izmjene ovog zakona je šansa i sa aspekta tehnoloških rješenja i sa aspekta učešća troškova države u fiskalizaciji. Sa tog aspekta, predloženo je da se kreira softversko rješenje od strane države i stavi na upotrebu poreznim obveznicima. Ukazao je na značaj lutrije

(nagradnih igara) od strane države kao poticaj stanovništvu da uzima račune. Napravljena je uporedba softverskog rješenja kod djelatnosti igara na sreću i sugerisano da isto predstavlja pola sistema za fiskalizaciju, te da na bazi implementiranog sistema igara na sreću se razvije online sistem fiskalizacije.

Razmatrajući naprijed navedeno, incijativa o unaprijeđenju fiskalizacije je prihvaćena, a detaljno obrazloženje je dato u odgovoru na prijedlog uvaženog zastupnika Tomislava Martinovića.

Po pitanju organizovanja nagradne igre za stanovništvo, ukazujemo na otežane okolnosti organizovanja uzimajući u obzir trenutni sistem raspoloživosti i valjanosti podataka. Naime, važeći sistem fiskalizacije omogućava da svaki fiskalni uređaj na kraju dana dostavlja po automatizmu podatke o dnevnom prometu na server Porezne uprave. U jednom zbirnom izvještaju o dnevnom prometu a koji se dostavi serveru Porezne uprave, nemoguće je identifikovati svaki pojedinačni račun koji je izdat kupcu, i ne može se potvrditi validnost izdatog računa samo sa podacima sa servera Porezne uprave.

Nagradna igra će biti moguća nakon unaprijeđenja dostave podataka u okviru sistema fiskalizacije, gdje će fiskalni uređaj dostavljati svaki pojedinačni račun koji se izda kupcu. Incijativa da se organizuje nagradna igra bit će razmatrana nakon unaprijeđenja fiskalizacije, gdje će se imati podaci i na serveru Porezne uprave FBiH o svakom pojedinačnom računu u realnom vremenu te mogućnost da se provjeri da je račun izdat. Na incijativu da se fiskalizacija unaprijedi po principu softverskog rješenja igara na sreću, mišljenja smo da je princip isti, a jedina razlika je u podacima koji se prikupljaju kod Porezne uprave. Softversko rješenje kod djelatnosti igara na sreću je koncipirano na način da je Porezna uprava za svoje potrebe kreirala softver koji prikuplja podatke sa servera priređivača igara na sreću. Znači priređivači imaju svoje softvere koji obavljaju operacije izdavanja listića, klađenja, obračuna i slično, i te podatke arhiviraju na svoj server, a Porezna uprava putem certifikacije veze pristupa i preuzima podatke sa servera priređivača igara na sreću i arhivira ih u svoj server. Na istom principu je koncipiran i trenutni sistem fiskalizacije. Porezna uprava za svoje potrebe kreirala softver koji prikuplja podatke sa fiskalnih uređaja, koji u sebi sadrže i softver koji izvršava obračune, štampanje računa i slično, i elektronički žurnal koji arhivira podatke o tim računima. Ukoliko bi se napravila paralela, elektronički žurnal u fiskalnom uređaju ima istu funkciju kao i server priređivača igara na sreću. Jedina razlika jeste u sigurnosti da se podaci sa elektroničkog žurnala ne mogu mijenjati. Međutim, mnogo je lakše kontrolisati 30 priređivača igara na sreću u Federaciji, nego više od 85.000 fiskalnih uređaja.

Uvažena zastupnica **Draženka Subašić** je o predloženom Nacrtu zakona diskutovala o visini garancije proizvođačima/zastupnicima fiskalnih uređaja uz pitanja kreditnog potencijala proizvođača/zastupnika i potencijalnog smanjenja broja proizvođača/zastupnika.

Razmatrajući naprijed navedeno, visina garancije je predložana u minimalnom iznosu u skladu sa brojem fiskalnih uređaja koji su na tržištu i u upotrebi, kao osiguranje za korisnike fiskalnih uređaja u slučajevima kvarova i nedostataka rezervih dijelova.

Uvažena dopresjedateljica Doma naroda **Lidija Bradara** je diskutovala o pitanju doprinosa fiskalizacije, finansijskoj i fiskalnoj disciplini, te donošenju ovog zakona u

prethodnom mandatu Doma naroda gdje se predlagalo da Federacije bude vlasnik uređaja i iste ustupa, te predložila da se poboljša zakon.

Razmatrajući naprijed navedeno, predložene izmjene i dopune su izvršena u svrhu unaprijeđenja odredbi zakona u stvaranju pravnih pretpostavki za bolju finansijsku i fiskalnu disciplinu.

3.2. Dostavljeni prijedlozi, mišljenja i sugestije iz udruženja i privrednih društava

Pismene primjedbe, prijedlozi i sugestije u vezi sa ovim zakonom dostavila su sljedeća udruženja i privredni subjekti:

3.2.1. Udruženje poslodavaca u FBiH

Udruženje poslodavaca Federacije BiH je dana 20.12.2019. godine, Federalnom ministarstvu finansija dostavilo primjedbe na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama zakona o fiskalnim sistemima s fokusom na generalne primjedbe važećeg Zakona o fiskalnim sistemima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 81/09) grupisane u 8 prijedloga kako slijedi:

Prvi prijedlog odnosi se na **ukidanje fiskalizaciju u veleprodaji** gdje navode argumente (1) Fiskalizacija u veleprodaji ne postoji u Republici Srpskoj, (2) Usporedno pravna analiza zakonodavstva zemalja okruženja i svijeta pokazuje da fiskalizacija u veleprodaji ne postoji, (3) Ukidanje fiskalizacija u veleprodaji poboljšat će se finansijska disciplina i stepen naplate PDV-a (4) Troškovi fiskalizacije predstavljaju parafiskalni namet.

Prijedlog je prihvaćen iz razloga što je cilj i svrha Zakona o fiskalnim sistemima obuhvatiti evidentiranje prometa gotovim novcem koji je izvor sive ekonomije, a posebno uzimajući u obzir da se promet iz djelatnost trgovine na veliko (naziv prema Klasifikaciji djelatnosti 2010 (u daljem tekstu: KD 2010) naplaćuje bezgotovinski. Stoga je članom 6. Prijedloga Zakona, izvršena izmjena člana 5. Zakona o fiskalnim sistemima („Službene novine Federacije BiH“, broj:81/09) koji uređuje izuzeća od obaveze evidentiranja prometa putem fiskalnim sistema, gdje je u stavu (2) jasno navedeno da se iz obaveza evidentiranja prometa putem fiskalnih sistema izuzimaju pravna lica koja obavljaju djelatnost trgovine na veliko. Pored toga jasno je naglašeno da su to lica koja obavljaju bezgotovinsko plaćanje kao što je i uređeno Uredbom o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem („Službene novine Federacije BiH“, br. 72/15 i 82/15) u svrhu povezivanja pravnih propisa.

Drugi prijedlog odnosi se na **uvođenje „real time“ izvještavanja** na način da se svaki račun prije izdavanja pošalje Poreznoj upravi na ovjeru, a Porezna uprava da mu dodijeli broj, koji se vraća obvezniku, nakon čega se može izdati račun građaninu.

Prijedlog da se uvede real time izvještavanje je prihvaćen, ali ne na predloženi način iz razloga što bi to značilo da se račun kupcu neće moći izdati dok se ne dobije broj od Porezne uprave, a to će biti otežavajuće zbog prijenosa podataka. Osnovni problemi u

predloženom načinu jeste transport/prijenos podataka između uređaja i servera Porezne uprave a što ovisi od pokrivenost mrežnog signala teritorije obveznika koja se koristi da se podaci prenesu (traženje broja od Porezne uprave), a posebno imajući u vidu da čitav teritorij Federacije nije jednako pokriven mrežnim signalom i intezitetom, i da postoje dijelovi koji nisu nikako ni pokriveni. U slučaju prihvatanja predloženog načina uvođenja real time izvještavanja, sa ovakvim prijedlogom, kupac bi morao duže čekati na izdavanje računa. S druge strane, kupac može odustati od kupovine i izdavanje računa, a isti je dostavljen na server Porezne uprave, što stvara dvostruku sliku o prometu koji nije realiziran.

Stoga su u svrhu uvođenja real time izvještavanja izvršene izmjene i dopune u Prijedlogu zakona, a iskoristio se već postojeći sistem, da se izda račun kupcu, i da se u real time vremenu pošalje taj račun na server Porezne uprave. Ukoliko uređaj ne pošalje odmah podatke, isti će imati funkcionalnost da pokušava više puta, dok ne dostavi Poreznoj upravi. Omogućena je i funkcionalnost da se na zahtjev Porezne uprave podaci dostave, ukoliko uređaj nije sam poslao. Za realizaciju ove opcije predložene su sljedeće izmjene i dopune zakona. Članom 23. Prijedloga Zakona, izvršena je izmjena člana 45. Zakona o fiskalnim sistemima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 81/09) koji omogućava tehnološki napredniji prijenos podataka sa fiskalnog sistema na server Porezne uprave odnosno umjesto GPRS, ostavlja se mogućnost korištenja i 3G ili 4G ili naprednije tehnologije. Nadalje, članom 2. Prijedloga Zakona, izvršena je izmjena člana 2. Zakona o fiskalnim sistemima koji uređuje pojmove dijelova fiskalnog sistema, te je sa tehnološkog i tehničkog dijela izvršeno prilagođavanje funkcionalnosti dijelova fiskalnih sistema. Članom 7. Prijedloga Zakona, izvršena je izmjena člana 6. Zakona o fiskalnim sistemima koji uređuje pojmove dijelova fiskalnog sistema. Članom 10. Prijedloga Zakona, izvršena je izmjena člana 16. Zakona o fiskalnim sistemima koji uređuje ispunjenost tehničkih i funkcionalnih karakteristika fiskalnog uređaja i terminala, te izmjena člana 19. Zakona o fiskalnim sistemima koji omogućava uvođenje softverske aplikacije kao dijela fiskalnog sistema, putem koje bi se evidentirao promet.

Treći prijedlog odnosi se na **uvođenje elektroničkih naplatnih uređaja** na način da se svaki račun prije izdavanja pošalje Poreznoj upravi na ovjeru, a da se umjesto obaveznog korištenja fiskalnih uređaja koriste mobiteli, lapotopi i sl.

Prijedlog da se uvedu elektronički naplatni uređaji **nije prihvaćen**. Naime, prijedlog implicira da potpuno uvođenje online fiskalizacije, za što ne postoje ni pravne ni materijalne pretpostavke. Izdavanje računa na ovaj način podrazumjeva potpunu operacionalizaciju elektronskog potpisa i elektronskog dokumenta kao valjanog dokaza o izvršenoj transakciji u pravnom prometu. Uzimajući u obzir da još uvijek nije usvojen Zakon o elektronskom potpisu Federacije (u formi nacрта je u Parlamentu FBiH), da nisu certifiicirana tjela koja će osigurati validnost elektronskog potpisa u pravnom prometu, da je potrebno uskladiti i druge zakone sa Zakonom o elektronskom potpisu, da je potrebno izgraditi informacionu infrastrukturu unutar organa uprave, da je nedostatak IT kadra u organima uprave, te brojni drugi razlozi, mišljenja smo da još uvijek nisu stečeni uslovi da se implementira potpuno online fiskalizacija.

Četvrti prijedlog odnosi se na **mogućnost provjere od strane građana da li je račun na serveru Porezne uprave** putem uvođenja jedinstvenog identifikatora.

Razmatrajući naprijed navedeno da se od strane građana može izvršiti provjera da li je račun izdat i poslat Poreznoj upravi je prihvatljiv, ali ne na predloženi način, iz razloga što predloženi način implicira uvođenje online fiskalizacije. Obrazloženje za online fiskalizaciju je dato u obrazloženju prijedloga tri. Stoga će se u svrhu uvođenja provjera računa na serveru Porezne uprave od strane građana iskoristiti već postojeći sistem, da se putem QR koda izvršava provjera. Naime, predviđeno je da se QR kod ispisuje na fiskalnom računu, a građanin će moći putem aplikacije koju razvija Porezna uprava, putem svog mobitela izvršiti provjeru.

Peti prijedlog odnosi se da se kroz zakon propisuje sadržaj računa.

Prijedlog da se zakonom propisuje sadržaj računa nije prihvaćen. Naime prijedlog implicira da zakon uređuje do detalja funkcionalnosti fiskalnog uređaja, i sam sadržaj računa koji je tehničke prirode. Stoga je isto ostavljeno da se uređuje pravilnicima, zbog ubrzanog napretka tehnologije.

Šesti prijedlog odnosi se da se na certificiranje odnosno izdavanje digitalnih certifikata.

Prijedlog nije prihvaćen, iz razloga što predloženi način implicira uvođenje online fiskalizacije. Obrazloženje za online fiskalizaciju je dato u obrazloženju prijedloga tri.

Sedmi prijedlog odnosi se da se kroz zakon propišu rokovi za donošenje pravilnika koji bi uredili certificiranje odnosno izdavanje digitalnih certifikata, jedinstveni identifikator računa, sadržaj računa i druga pitanja.

Prijedlog nije prihvaćen, iz razloga što predloženi način implicira uvođenje online fiskalizacije. Obrazloženje za online fiskalizaciju je dato u obrazloženju prijedloga tri.

Osmi prijedlog odnosi se da se kroz zakon propišu prijelazni rokovi, kao posljedica uvođenja online fiskalizacije.

Prijedlog nije prihvaćen, iz razloga što predloženi način implicira uvođenje online fiskalizacije. Obrazloženje za online fiskalizaciju je dato u obrazloženju prijedloga tri.

3.2.2. Udruga UPIS

Udruga UPIS je dana 20.12.2019.godine Federalnom ministarstvu finansija dostavila amandmane na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama zakona o fiskalnim sistemima s fokusom na dva prijedloga (1) da se online sistem putem kojeg su priređivači igara na sreću uvezani sa Poreznom upravom, smatra fiskalnim sistemom u skladu sa važećim Zakonom o fiskalnim sistemima („Službene novine Federacije BiH“, broj:81/09) i (2) momenat izdavanja fiskalnog računa je momenat pružanja usluge ili prodaje dobara.

Prvi prijedlog nije prihvaćen, iz razloga što predloženi način implicira uvođenje online fiskalizacije. Obrazloženje za online fiskalizaciju je dato u tački 3.1. ovog Izvještaja u obrazloženju prijedloga tri.

Međutim, obzirom da je svrha Zakona o fiskalnim sistemima obuhvatiti evidentiranje prometa gotovim novcem s ciljem smanjenja sive ekonomije i poistovjetiti promet na koji se plaća porez na dodanu vrijednost, a uzimajući u obzir da se promet iz djelatnosti priređivanja igra na sreću evidentira putem posebno uspostavljene online veze između

servera Porezne uprave i svakog pojedinačnog priređivača igara na sreću u Federaciji BiH u skladu sa odredbama Zakona o igrama na sreću („Službene novine Federacije BiH“, broj: 48/15 i 60/15), te da evidentiranje prometa putem fiskalnih sistema predstavlja duplo evidentiranje prometa priređivača igara na sreću na serveru Porezne uprave, te da je u skladu sa odredbama člana 25. tačka 7. Zakona o porezu na dodanu vrijednost („Službeni glasnik BiH“, br. 9/05, 35/05 i 100/08) oslobođena djelatnost igara na sreću od porez na dodanu vrijednost, predloženo je da se djelatnost igara na sreću izuzme iz fiskalizacije.

Stoga je članom 6. Prijedloga Zakona, izvršena izmjena člana 5. Zakona o fiskalnim sistemima („Službene novine Federacije BiH“, broj:81/09) koji uređuje izuzeća od obaveze evidentiranja prometa putem fiskalnih sistema, gdje je u stavu (1) tačka g) jasno navedeno da se iz obaveza evidentiranja prometa putem fiskalnih sistema izuzimaju pravna lica koja se bave djelatnosti priređivanja igara na sreću ukoliko su online povezana sa Poreznom upravom, a što je uređeno Zakonom o igrama na sreću („Službene novine Federacije BiH“, br. 48/15 i 60/15), u svrhu povezivanja pravnih propisa.

Drugi prijedlog je prihvaćen, iz razloga što u važećem Zakonu o fiskalnim sistemima nije definisan momenat prometa koji određuje kada se izdaje fiskalni račun. Stoga je članom 4. Prijedloga Zakona, izvršena izmjena člana 4. Zakona o fiskalnim sistemima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 81/09) i uređeno šta se smatra prometom i momenat nastanka prometa, te kada se izdaje fiskalni račun. Parametri koji su korišteni jesu parametri iz Zakona o porezu na dodanu vrijednost („Službeni glasnik BiH“, br. 9/05, 35/05 i 100/08), odnosno korišteno je otvoreno pozivanje na propis u svrhu povezivanja pravnih propisa.

3.2.3. TRING d.o.o.

TRING d.o.o je dana 16.12.2019.godine, Federalnom ministarstvu finansija dostavilo primjedbe na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama zakona o fiskalnim sistemima, gdje se predlaže kako slijedi:

Prvi prijedlog odnosi se na produženje roka sa 15 dana na 30 dana u članu 12a. Nacrta zakona o izmjenama i dopunama zakona o fiskalnim sistemima, kroz stav (3).

Prijedlog nije prihvaćen, iz razloga što predloženi način implicira produženje roka sa 15 dana na 30 dana da se ne evidentira promet. Zakonom je jasno propisano da se u slučaju neispravnosti fiskalnog uređaja vrši izdavanje kupcu pisanog račun, te iz razloga što je svrha Zakona o fiskalnim sistemima smanjenje sive ekonomije, samo produženje roka na 30 dana omogućava i da se legalizuje siva ekonomija.

Drugi prijedlog odnosi se na produženje roka izvještavanja od strane proizvođača/zastupnika o proizvedenim ili trajno uništenim fiskalnim uređajima, sa sedmičnog na mjesečni nivo uz obrazloženje da je navedena obaveza utvrđena proizvođačima čisto radi ažurnosti evidencija o fiskalnim uređajima kod Porezne uprave.

Razmatrajući naprijed navedeno, **prijedlog je prihvaćen** i produžen je rok sa sedmičnog izvještavanja na kvartalno izvještavanje, jer je procijenjeno da su informacije na kvartalnom nivou relevantnije za donošenje odluka.

Treći prijedlog odnosi se na ukidanje garancije od 300.000 KM od strane proizvođača/zastupnika u članu 23. stav (2) Nacrta zakona o izmjenama i dopunama zakona o fiskalnim sistemima, uz obrazloženje da je ovlašteni proizvođač/zastupnik dokazao svoju finansijsku stabilnost i ozbiljnost u poslovanju, pa bi s tim u vezi propisivanje obaveze dostavljanja dodatne garancije na iznos od 300.000 KM koja bi važila neprekidno, predstavljala bespotrebni dodatni trošak.

Prijedlog nije prihvaćen, iz razloga što predložena garancija predstavlja osiguranje za obeštećenje obveznika fiskalizacije usljed učestalih kvarova na fiskalnim uređajima i neispravnosti rezervnih dijelova, kao i dokaz finansijske stabilnosti i ozbiljnosti poslovanja. Garancija istovremeno predstavlja preventivni mehanizam nadzora nad sistemom fiskalizacije. Pored garancije predložena je i mogućnost osiguranja ili namjenski depozit ili polica osiguranja.

Četvrti prijedlog odnosi se na brisanje riječi „zajedno sa rješenjem o fiskalizaciji“ u članu 29. stav (6) Nacrta zakona o izmjenama i dopunama zakona o fiskalnim sistemima, jer Rješenje o fiskalizaciji dostavlja Porezna uprava obvezniku.

Prijedlog je prihvaćen, jer Rješenje ne treba dostavljati posredno obvezniku.

Peti prijedlog odnosi se na definisanje momenta prometa odnosno izdavanja računa u čl. 33. stav (1) i 35. stav (1) Nacrta zakona o izmjenama i dopunama zakona o fiskalnim sistemima.

Prijedlog je prihvaćen, i detaljno je uređen momenat prometa i izdavanja računa usljed različitih postupanja i situacija u kojima se evidentira promet, stoga je u članu 4. Prijedloga nacrta detaljno propisan momenat prometa i izdavanja računa.

Šesti prijedlog odnosi se na brisanje riječi „odštampati bazu artikala“ u u čl. 44a. tačka a) Nacrta zakona o izmjenama i dopunama zakona o fiskalnim sistemima, jer baza artikala ima nekoliko hiljada artikala, a posebno kod trgovačkih centara, te je u većini slučajeva nemoguće je odštampati.

Prijedlog je prihvaćen, i kompletan član 44a. Nacrta zakona o izmjenama i dopunama zakona o fiskalnim sistemima je brisan iz razloga što je pored štampanja baze artikala uređivao vođenje evidencija koje su uređene propisima o računovodstvu i reviziji.

Sedmi prijedlog odnosi se na preciziranje u članu 44b. Nacrta zakona o izmjenama i dopunama zakona o fiskalnim sistemima uz obrazloženje da nepreciziranjem uvjerenja i izdavaoca uvjerenja dovode se u zabludu obveznici i izlažu se potencijalnom riziku od sankcionisanja zbog neposjedovanja odgovarajućeg uvjerenja.

Razmatrajući naprijed navedeno, kroz odredbe člana 13. Prijedloga uvedena je obaveza Ministarstvu izdavanja odobrenja.

Osmi prijedlog odnosi se na brisanje riječi „i obvezniku“ u čl. 46. stav (6) i 49. stav (7) Nacrta zakona o izmjenama i dopunama zakona o fiskalnim sistemima, iz razloga što se često u praksi dešava da serviseri ne dostave ovlaštenom proizvođaču/zastupniku podatke o promjeni adrese ili kontakt podataka za određenog obveznika, tako da bi u cilju lakše primjene zakona u praksi, najbolje rješenje bilo da se obaveza obavljanja

obveznika prenese na servisera koji prestaje s radom ili mu je ukinuto ovlaštenje od strane proizvođača.

Prijedlog je djelimično prihvaćen, i isto je uređeno u članu 10. Prijedloga zakona na način da ovlašteni proizvođač ovlasti drugi servis koji će preuzeti obveznike.

Deveti prijedlog odnosi se na smanjenje novčanih kazni u čl. 52., 53. i 55. Nacrta zakona o izmjenama i dopunama zakona o fiskalnim sistemima, iz razloga što kazne utvrđene važećim zakonom utvrđene su u previsokom iznosu u odnosu na težinu i posljedice utvrđenog prekršaja, tako da se nerijetko dešava da plaćanjem novčane kazne obveznik dolazi u situaciju da postaje nelikvidan i da mora obustaviti dalje poslovanje, čime se ne postiže svrha kažnjavanja.

Prijedlog nije prihvaćen, iz razloga što visina kazne utiče preventivno na poštivanje odredbi ovog zakona.

3.2.4. CONFIG d.o.o.

CONFIG d.o.o je dana 21.11.2019.godine, Federalnom ministarstvu finansija dostavilo prijedloge na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama zakona o fiskalnim sistemima u svrhu sprječavanja sive ekonomije.

Prvi prijedlog odnosi se na definisanje odredbi da svaka softverska aplikacija nadređena fiskalnom uređaju u FBiH prije puštanja u rad najprije dobije saglasnost Porezne uprave i određenu potvrdu sa jedinstvenim brojem softverske aplikacije uz odobrenje za puštanje u promet, uz obrazloženje da je ova dorada neophodna jer je tržište preplavljeno mnogobrojnim rješenjima koja omogućuju skrivanje prometa, ili ih postavljaju firme iz BiH i inozemstva ili fizička lica koja usluge ne naplaćuju putem računa niti izdaju račun za iste, te ne obračunavaju PDV, a najviše ih postavljaju i koriste zbog prikrivanja stvarnog prometa.

Prijedlog je prihvaćen iz navedenih razloga, te je u novom članu 19. zakona uvedena obaveza nadzora softverskih aplikacija koje se puštaju u promet.

Drugi prijedlog odnosi se na obavezu da svaki obveznik koji koristi neku softversku aplikaciju nadređenu fiskalnom uređaju mora imati sklopljen ugovor o održavanju kao i za servis fiskalnih uređaja ili prijenos podataka, te definirati kaznenu odredbu u slučaju izostanka Ugovora.

Prijedlog je prihvaćen, iz navedenih razloga, te je kroz izmjene i dopune člana 27. Zakona o fiskalnim sistemima uvedena obaveza sklapanja ugovora sa licima koja održavaju softver, te će se istovremeno kroz odredbe izdavanja odobrenja za softversku aplikacija od strane Ministarstva vršiti nadzor na tim licima.

Treći prijedlog odnosi se na tehnički dio praćanje softverske aplikacije putem jedinstvenog broja od strane Porezne uprave.

Razmatrajući naprijed navedeno isto će biti predmet podzakonskih akata uzimajući u obzir da je potrebno propisati komande i način komuniciranja sa serverom Porezne uprave.

3.2.5. KPMG d.o.o.

KPMG d.o.o je dana 23.12.2019. godine, Federalnom ministarstvu finansija dostavilo primjedbe na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama zakona o fiskalnim sistemima, gdje se predlaže da se razmotri djelatnost prodaje putem interneta i izdavanje fiskalnih računa na način da olakša načine dostavljanja fiskalnog računa registrovanog putem fiskalnog uređaja. S tim u vezi, predloženo je da se poreznom obvezniku ostavi mogućnost da iskaže ukupni dnevni promet od internet prodaje na jednom (kumulativnom) fiskalnom računu. To znači da bi poreski obveznik izdavao jedan fiskalni račun (kumulativni) koji bi sadržavao sve prodajne transakcije koje su se desile tokom jednog dana. Takav kumulativni fiskalni račun bi se sastojao od detaljnog pregleda ostvarenog dnevnog prometa i pripadajućeg poreza na dodanu vrijednost. Na računu koji bi bio izdat kupcu, obveznik bi naznačilo da je specifična prodaja sastavni dio kumulativnog fiskalnog računa, te da odvojeni fiskalni račun za ovu specifičnu prodaju ne bi bio izdat.

Prijedlog je prihvaćen, stoga je članom 5. Prijedloga Zakona, izvršena dopuna sa novim članom 4a. koji uređuje Obavezu evidentiranja prometa putem zbirnih fiskalnih računa, gdje je u stavu (1) jasno navedeno da pravno lice može uz odobrenje Ministarstva izdavati zbirne dnevne račune, ukoliko vrši bezgotovinsku naplatu i obavlja online prodaju.

3.2.6. Formula d.o.o. i Williams d.o.o.

Pravna lica Formula d.o.o. Posušje i Williams d.o.o. Široki Brijeg su jednim aktom dana 13.12.2019. godine, Federalnom ministarstvu finansija dostavili primjedbe na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama zakona o fiskalnim sistemima, gdje se predlaže da se razmotri da se djelatnost igara na sreću izuzme iz fiskalizacije.

Prijedlog je prihvaćen, a obrazloženje je dato u tački 3.2.2. ovog Izvještaja.

3.2.7. Premier world sport d.o.o. i Premier sport d.o.o.

Pravna lica Premier world sport d.o.o. Čitluk i Premier sport d.o.o. Čitluk su jednim aktom dana 13.12.2019. godine, Federalnom ministarstvu finansija dostavili primjedbe na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama zakona o fiskalnim sistemima, gdje se predlaže da se razmotri da se dnevni promet iz osnove djelatnost igara na sreću, evidentira na kraju dana u jednom zbirnom iznosu odnosno zbirni račun.

Prijedlog nije prihvaćen, a obrazloženje je dato u tački 3.2.2. ovog Izvještaja.

3.2.8. Lucious d.o.o.

Pravno lice Lucius d.o.o je putem maila dana 09.11.2019.godine, Federalnom ministarstvu finansija dostavilo sugestiju na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama zakona o fiskalnim sistemima, u kojem navode da su zbog nemara ovlaštenih servisa bili oni prekršajno kažnjeniji jer je nakon 10 dana od dana servisiranja konstatovano od strane Porezne uprave da njihov uređaj nije slao podatke na server Porezne uprave, stoga i predlaže snakcionisanje ovlaštenih servisa, jer i oni su učesnici u procesu fiskalizacije a ne snose nikakvu odgovornost.

Prijedlog je prihvaćen, a obrazloženje je dato u odgovoru uvažemo zastupniku Tomislav Martinović.u tački 3.1. ovog Izvještaja.

4. OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Kroz odredbe zakona nameće se obaveza licima koja vrše prodaju i naplatu dobara i usluga, da promet evidentiraju putem elektronskog uređaja (fiskalnog sistema) i isti dostavljaju Poreznoj upravi Federacije BiH, elektronskim putem.

Fiskalizacija - skup mjera kojima se uvodi nadzor nad izdavanjem računa za gotovinski i bezgotovinski promet, a provodi se računalnim povezivanjem fiskalnog uređaja preko Interneta sa sistemima Porezne uprave FBiH. Cilj fiskalizacije jeste kontrola gotovinskog plaćanja u svrhu smanjenje sive ekonomije.

Učesnici fiskalizacije – u procesu fiskalizacije javljaju se tri učesnika: proizvođači ili zastupnici koji proizvode ili prodaju fiskalne sisteme, serviseri koji održavaju fiskalne uređaje i obaveznici fiskalizacije koji evidentiraju promet putem fiskalnih sistema.

Proizvođači ili zastupnici fiskalnih sistema – predstavljaju pravna lica koja vrše proizvodnju ili prodaju fiskalnih uređaja koji se koriste u fiskalizaciji. Proizvođači ili zastupnici mogu staviti u promet fiskalni sistem ukoliko su registrovani (imaju odobrenje) i ispunjavaju uslove. Prije stavljanja u prodaju svaki fiskalni sistem se testira od strane Ministarstva (stručna lica IT struke koja angažuje Ministarstvo po potrebi), u svrhu provjere da li sistem zadovoljava tražene zakonske i tehničke uslove.

Serviseri – predstavljaju pravna ili fizička lica koja vrše tehničke preglede fiskalnih sistema i tehničko održavanje. Svaki fiskalni sistem minimalno jednom godišnje podliježe obavezi tehničkog pregleda u svrhu praćenja ispravnosti istog.

Obveznik fiskalizacije – kod definisanja obveznika evidentiranja prometa putem fiskalnog uređaja izvršeno je usaglašavanje obveznika i prometa sa odredbama Zakona o porezu na dodanu vrijednost (PDV), na način da bi evidentirani promet putem fiskalnih uređaja odražavao promet po PDV-u, što u izvornom tekstu nije slučaj. Iz obaveze evidentiranja prometa izuzimaju se lica koja obavljaju bezgotovinsko plaćanje u određenim djelatnostima (trgovina na veliko, pravna djelatnost i ostale uslužne djelatnosti) jer se promet može pratiti putem transakcionih računa. Pored djelatnosti koje su izuzete i odredbama Zakona o porezu na dodanu vrijednost, izuzimaju se i djelatnosti javnih preduzeća kod kojih postoji izdavanje računa/faktura ili kod kojih izdavanje fiskalnog računa nema svrhu. Kod određenih obveznika fiskalizacije uvodi se i izdavanje zbirnog fiskalnog računa kod slučajeva bezgotovinske naplate unificirane usluge ili kod online prodaje, a u svrhu olakšanja poslovanja lica.

4.1. Obrazloženje strukture i odredbi zakona

Član 1. Ovim članom briše se u članu 1. izvornog teksta pojam fiskalni proizvodi u stavu (1) kao i definicija pojma u stavu (2) izvornog člana. Naime, u izvornom zakonu, uveden je pojam „fiskalni proizvod“ i pojam „fiskalni sistem“, a oba po svojoj svrsi i definisanju predstavljaju sinonime. U svrhu jasnoće i preciznosti pravnih normi, predloženo je brisanje pojma „fiskalni proizvod“, a zadržavanje pojma „fiskalni sistemi“.

Član 2. Ovim članom se uređuju definicije/pojmovi koji se koriste u zakonu kroz stav 2., dok su kroz stav 3. preuzete skraćenice koje se koriste u zakonu. U izvornom članu 2. bilo je 43 definisana pojma, a novim članom se definiše 19 pojmova, od kojih je 18

preuzeto i prilagođeno svrsi zakona, a jedan novi pojam je dodat „Direktna prodaja“. Pojam „Ministar“ je brisan jer ne postoji potreba, a pojam „Ministarstvo“ je uveden kao skraćenica u tekstu zakona, pojam „fiskalni sistem“ je brisan jer je već uređen u članu 6. izvornog zakona, pojam „fiskalizacija“ je prebačen u član 28. Prijedloga zakona koji uređuje postupak, pojam „fiskalni proizvodi“ je brisan (obrazloženje u članu 1), pojam „fiskalni dokumenti“ je brisan jer je već uređen u članu 10. izvornog zakona, pojam „promet/evidentirani promet“ je brisan i prenesen u novi član 4. Prijedloga zakona, pojmovi „proizvođač“, „registrovani proizvođač“, „registrovani zastupnik“, „ovlašteni zastupnik“, „ovlašteni distributer“ subrisani pojedinačno i isto je jednostavnije i preciznije uređeno u novom članu 13. Prijedloga zakona, pojmovi „Komisija Ministarstva“ i „Evidencije“ subrisane kao definicije jer ne postoji potreba, pojam „servisiranje“ je prebačen u član 46. Prijedloga zakona koji uređuje postupak, pojam „ovlašteno lice PU“ i „ovlašteno lice nadležnog organa“ su objedinjeni u jedan pojam koji se koristi u propisu. Preostali pojmovi su zadržani u članu, a isti su po potrebi jasnije precizirani.

Stavom 3. ovog člana preuzete su dvije skraćenice (IBFU i IBFM) koje su definisane u izvornom članu 3. zakona, dok su dvije potpuno brisane (IBK i JIB), jer se nigdje u zakonu ne koriste, te nemaju svrhu, a skraćenica PU je uveden kao skraćenica u tekstu.

Član 3. Ovim članom uvodi se supsidijarna primjena propisa o upravnom postupku, dok je izvorni član 3. uređivao skraćenice koje su prenešene u član 2. stav 3. Prijedloga zakona. Obzirom da se ovim zakonom propisuje vođenje upravnih postupaka, isto je neophodno zbog niza pitanja koja nisu uređena u ovom zakonu, a jesu u Zakonu o upravnom postupku Federacije.

Član 4. Ovim članom uređuje se obaveza evidentiranja prometa putem fiskalnih sistema za pravna lica i samostalne poduzetnike. Nadalje, pojam prometa se u svom definisanju, momentu nastanka i potrebi evidentiranja putem fiskalnog sistema direktno povezuje sa odredbama Zakona o PDV-u BiH, odnosno iste su preuzete. Uređuje se i obaveza evidentiranja prometa putem pisanih računa za samostalne poduzetnike koji jesu obaveznici fiskalizacije ukoliko obavljaju promet (vrše prodaju) izvan mjesta/adrese koju je registrovao u općini, npr. prisustvo sajmovima, pijacama, manifestacijama i sl., da bi se osigurala zaštita potrošača. Potrošači koji su do sada kupovali na sajmovima ili sličnim manifestacijama nisu dobivali nikakve račune odnosno nije postojala obaveza da lica izdaju račun. Ova odredba direktno utiče na smanjenje sive ekonomije, obzirom da samostalni poduzetnici u ovim slučajevima dolaze do gotovog novca koji ne evidentiraju u svojim knjigama, i isti koriste za razvoj sive ekonomije.

Član 5. Ovim članom dodaje se novi član 4a. koji uređuje obavezu evidentiranja prometa putem zbirnih fiskalnih računa u slučajevima kada izdavanje pojedinačnih fiskalnih računa nije moguće i nema svrhu. Obaveza zbirnih računa je uvedena kod masovnog štampanja faktura za unificiranu uslugu i bezgotovinsko plaćanje kao što je slučaj kod pružanja usluga održavanja software pravnim licima, kod telekomunikacionih usluga svih građanima, kod upravitelja stambenih objekata i sl. Građani/pravna lica za ove usluge dobivaju račun/fakturu, te štampanje fiskalnog računa predstavlja dupli račun za građanina/pravno lice, a istovremeno dodatni trošak izdavaocu. Obaveza zbirnih računa je uvedena i kod online prodaje i bezgotovinskog plaćanja, koja zbog razvoja IT, onemogućava direktan kontakt kupca i prodavca, te nema svrhe izdavanja pojedinačnog fiskalnog računa. Obaveza zbirnih računa je uvedena i kod pravnih lica koji svoju uslugu

naplaćaju putem karata koje imaju serijske brojeve, kao što je prevoz i kina, gdje kupac dobiva kartu kao dokaz da je platio uslugu. Obaveza zbirnih računa je uvedena i kod pravnih lica koja imaju samouslužne aparate raspoređene na više lokacija, a koji naplaćuju svoju uslugu gotovinom, npr. parking, prodaja pića i slatkiša i sl. Porezna uprava bi izdavala saglasnost za izdavanje zbirnih računa, koje bi se dostavljalo inspekcijским organima radi kontrole evidentiranja prometa kroz poslove knjige obveznika.

Član 6. Ovim članom mijenja se izvorni član 5., koji uređuje izuzeće od obaveze evidentiranja prometa putem fiskalnih sistema za pravna lica i samostalne poduzetnike. Član je koncipiran na izuzeću po djelatnosti kako je definisana u Klasifikaciji djelatnosti BiH 2010. Kroz stav 1. ovog člana uređeno je bezuvjetno izuzeće lica koja obavljaju pobrojane djelatnosti, dok je stavom 2. uređeno uvjetno izuzeće. Naime, oslobođeno je pravno lice evidentiranja prometa putem fiskalnog sistema ukoliko obavlja bezgotovinsko plaćanje. Ovo izuzeće odnosi se na djelatnost trgovine na veliko (veletrgovina), pravne djelatnosti (advokati i notari) i ostale uslužne djelatnosti (članske organizacije). Stavom 3. ovog člana, nadalje je definisano da ukoliko obavljaju druge djelatnosti i nasuprot postavljenih uslova, koje nisu navedene u ovom članu, imaju obavezu evidentiranja prometa putem fiskalnih sistema.

Član 7. Ovim članom se briše dio fiskalnog sistema kako je definisan u izvornom članu 6. zakona. Naime, fiskalni sistem se sastoji iz tri dijela: fiskalni uređaj, terminal i softverska aplikacija i tako je i propisano u izvornom članu 6., a brisana je neodređena alineja koja kaže i druge tehnološke, tehničke i softverske dodatke, a koja nije jasno definisana ni u izvornom zakonu.

Član 8. Ovim članom izvršena je ispravka izvornog teksta iz normotehničkih razloga.

Član 9. Ovim članom mijenja se izvorni član 12, koji uređuje ostale slučajeve evidentiranja prometa, a među kojima se obrazlaže postupanje u slučaju neispravnosti fiskalnog uređaja, krađe, uništenja ili oštećenja ili oduzimanje uređaja od strane nadležnog organa, a koje nije bilo uređeno u izvornom članu 12.

Član 10. Ovim članom mijenja se kompletno poglavlje koje uređuje stavljanje u promet fiskalnih sistema. Naime, mijenja se izvorni član 13., koji uređuje registrovanje i odobrenje proizvođačima i zastupnicima. U odnosu na izvorni član, samo je proširen sa dokumentacijom koja se dostavlja u svrhu izdavanja rješenja i iznos garancije za vrijeme trajanja registracije. Do sada je dokumentacija propisana u izvornom članu 15. i pravilnicima, a ovim članom radi transparentnosti procesa i jasnoće pravne norme se objedinjuje.

Mijenja se izvorni član 14., koji je uređivao postupanje Komisije. Obzirom da odredbe o Komisiji nisu potrebne jer su uređene posebnim propisima, novi član uređuje postupak oduzimanja rješenja o registraciji. Naime, izvorni član 13. zakona je predvidio oduzimanje/ukidanje rješenja, ali ne i njegov postupak što je otežalo primjenu i kontrolu nad proizvođačima i zastupnicima koji puštaju fiskalni sistem u promet. Stoga je ovim članom jasnije propisan pravni institut oduzimanja rješenja, naslanjanjući se na upravni postupak u Federaciji.

Mijenja se izvorni član 15., koji je uređivao dokumentaciju koja se dostavlja da bi se izdalo rješenje, što je sad predloženo kroz novi član 14., a novi član 15. je uredio uslove za oduzimanje rješenja o registrowanju proizvođača i zastupnika, naslanjanjući se na upravni postupak u Federaciji.

Mijenja se izvorni član 16., koji je uređivao postupak za registrovanje proizvođača/zastupnika, što je sad predloženo kroz novi član 14., a novi član 16. je definisao uslove i postupak ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika fiskalnog uređaja i terminala.

Mijenja se izvorni član 17., koji je uređivao postupak za izdavanje uvjerenja, što je sad predloženo kroz novi član 16., a novi član 17. je uredio postupak izdavanja rješenja o puštanju fiskalnog uređaja/terminala u promet.

Mijenja se izvorni član 18., koji je uređivao zahtjev za izdavanja uvjerenja, što je sad predloženo kroz novi član 16., a novi član 18. je uredio uslove za aktiviranje garancije usljed nepostupanja po odredbama ovog zakona, kao instrument nadzora nad primjenom zakona.

Mijenja se izvorni član 19., koji je uređivao postupak izdavanja uvjerenja, što je sad predloženo kroz novi član 16., a novi član 19. je uredio postupak izdavanja odobrenja za softverske aplikacije koje se nalaze na tržištu.

Mijenja se izvorni član 20., koji je uređivao postupak dodjeljivanja IBFU od strane Porezne uprave, što je sada predloženo kroz novi član 23., a novi član 20. je uredio uslove za oduzimanje odobrenja za softversku aplikaciju.

Mijenja se izvorni član 21., koji je uređivao obavezu proizvođača za stavljanje proizvođačke plombe, što je sad predloženo kroz novi član 23., a novi član 21. je uredio uslove za aktiviranje garancije ovalštenog proizvođača i zastupnika.

Mijenja se izvorni član 22., koji je uređivao ugovorni odnos između proizvođača i Ministarstva, što je sad predloženo kroz novi član 19., a novi član 22. je uredio namjenu garancije ovlaštenog proizvođača i zastupnika.

Mijenja se izvorni član 23., koji je uređivao sredstva garancije, što je sad predloženo kroz nove čl. 13., 17. i 19., a novi član 23. je uredio postupak dodjeljivanja IBFU od strane Porezne uprave.

Mijenja se izvorni član 24., koji je uređivao uslove za aktiviranje garancije, što je sad predloženo kroz nove čl. 18. i 21., a novi član 24. je uredio obaveze proizvođača i zastupnika.

Mijenja se izvorni član 25., koji je uređivao postupak aktiviranja garancije, što je sad predloženo kroz nove čl. 18. i 21., a novi član 25. je uredio servisnu mrežu ovlaštenog proizvođača i zastupnika.

Mijenja se izvorni član 26., koji je uređivao namjenu garancije, što je sad predloženo kroz novi član 22., a novi član 26. je definisao zabranjene aktivnosti obveznika. Aktivnosti koje su zabranjene obvezniku fiskalizacije jesu aktivnosti koje ugrožavaju sistem fiskalizacije.

Član 11. Ovim članom vrši se dopuna u izvornom članu 27., koji uređuje obavezu zaključivanja ugovora o servisiranju fiskalnih uređaja između obveznika i ovlaštenog servisa, te se vrši dopuna ovog člana kroz novi stav (3) kojim se obrazlaže postupanje obveznika usljed prestanka rada njegovog ovlaštenog servisa. Kroz novi stav (4) uvodi se obaveza posjedovanja ugovora o održavanju softverske aplikacije.

Član 12. Ovim članom mijenja se izvorni član 28., koji je uređivao dio postupka fiskalizacije, te se kroz novi član 28. uređuje cijelokupan postupak inicijalne fiskalizacije, kroz jasnije i preciznije definisanje svih učesnika u ovom postupku, na način da se uredi šta i ko radi, rokovi i dokumenti.

Član 13. Ovim članom mijenja se izvorni član 29., koji je uređivao dio postupka fiskalizacije, što je sad predloženo kroz novi član 28., a novi član 29. je definisao cijelokupan postupak defiskalizacije, kroz jasnije i preciznije definisanje svih učesnika u ovom postupku, na način da se uredi šta i ko radi, rokovi i dokumenti.

Član 14. Ovim članom mijenja se izvorni član 30., koji je uređivao preuzimanje podataka iz fiskalne memorije kao dio postupka naknadne fiskalizacije, a novi član 30. je definisao cijelokupan postupak naknadne fiskalizacije, kroz jasnije i preciznije definisanje svih učesnika u ovom postupku, na način da se uredi šta i ko radi, rokovi i dokumenti.

Član 15. Ovim članom mijenja se izvorni član 31., koji je definisano postupke u fiskalizaciji te ostavio mogućnost da se iste uredi pravilnikom, a što je sad uređeno kroz odredbe čl.28., 29., i 30. novih članova, a novi član 31. je definisao cijelokupan postupak zamjene fiskalnog modula, kroz jasnije i preciznije definisanje svih učesnika u ovom postupku, na način da se uredi šta i ko radi, rokovi i dokumenti.

Član 16. Ovim članom vrši se dopuna u izvornom članu 33., koji uređuje štampani fiskalni račun, u kojem se dodatno uređuje način dostavljanja fiskalnog računa. Do sada je postojala obaveza da se fiskalni račun dostavi direktno klijentu, a novim stavom se uređuju i drugi načini dostave uzimajući u obzir mogućnost poslovanja putem interneta, i bez direktne komunikacije s klijentom.

Član 17. Ovim članom vrši se dopuna u izvornom članu 35., koji uređuje pisani fiskalni račun, u kojem se dodatno uređuje način dostavljanja fiskalnog računa.

Član 18. Ovim članom vrši se dopuna u izvornom članu 36., koji uređuje čuvanje klijentovog pisanog fiskalnog računa u krugu od 20 metara od prodajnog mjesta, na način da se ista odredba odnosi isključivo kod direktne prodaje, ali ne i kod online prodaje i drugih oblika dostave. Naime, kod drugih oblika prodaje klijent se ne nalazi u krugu 20 metara.

Član 19. Ovim članom vrši se brisanje stava (2) izvornog člana 37., koji uređuje štampani reklamirani fiskalni račun, u kojem se dodatno uređuje način dostavljanja reklamiranog fiskalnog računa. Do sada je postojala obaveza da se fiskalni račun dostavi direktno klijentu, te je isti bisan uzimajući u obzir mogućnost poslovanja putem interneta, i bez direktne komunikacije s klijentom.

Član 20. Ovim članom vrši se dopuna u izvornom članu 39., koji uređuje pisani fiskalni račun, u kojem se dodatno uređuje način dostavljanja fiskalnog računa. Do sada je postojala obaveza da se fiskalni račun dostavi direktno klijentu, a novim stavom se

uređuju i drugi načini dostave uzimajući u obzir mogućnost poslovanja putem interneta, i bez direktne komunikacije s klijentom.

Član 21. Ovim članom vrši se dopuna u izvornom članu 40., koji uređuje čuvanje klijentovog pisanog reklamiranog fiskalnog računa u krugu od 20 metara od prodajnog mjesta, na način da se ista odredba odnosi isključivo kod direktne prodaje, ali ne i kod online prodaje i drugih oblika dostave. Naime, kod drugih oblika prodaje klijent se ne nalazi u krugu 20 metara.

Član 22. Ovim članom briše se stav (2) izvornog člana koji uređuje čuvanje fakture u knjizi dnevnih izvještaja, a isto predstavlja duplo čuvanje dokumenata od strane obveznika.

Član 23. Ovim članom vrši se dopuna u izvornom članu 44., koji uređuje knjigu dnevnih izvještaja, na način da se precizira period i vrijeme štampanja periodičnog dokumenta i obaveza njegovog odlaganja u knjigu dnevnih izvještaja. Periodični izvještaj, kao fiskalni dokument, predstavlja pomoćnu dokumentaciju u utvrđivanju prometa, te je na ovaj način osigurano čuvanje poslovne dokumentacije što je u skladu sa propisima o računovodstvu i reviziji FBiH.

Član 24. Ovim članom vrši se izmjena izvornog člana 45., koji uređuje prijenos podataka putem terminala, na način da se predvidi prijenos podataka i putem drugih mreža osim GPRS, kao pretpostavka uvođenju dostavljanja svakog fiskalnog računa na server Porezne uprave u realnom vremenu.

Član 25. Ovim članom mijenja se izvorni član 46., koji je uređivao dio postupka servisiranja fiskalnog sistema, a novi član 46. je definisao cijelokupan postupak servisiranja, kroz jasnije i preciznije definisanje svih učesnika u ovom postupku, na način da se uredi šta i ko radi, rokovi i dokumenti.

Član 26. Ovim članom mijenja se izvorni član 47., koji je uređivao dosije, servisnu knjižicu i servisiranje fiskalnih uređaja i terminala, a što je sad uređeno kroz odredbe člana 46., a novi član 47. je definisao obaveze ovlaštenog servisa kod servisiranja, kroz jasnije i preciznije definisanje obaveza servisa u ovom postupku, na način da se uredi šta i ko radi, rokovi i dokumenti.

Član 27. Ovim članom vrši se dopuna skraćenice u puni naziv.

Član 28. Ovim članom brišu se tri stava izvornog člana 49., koji je uređivao evidencije o ovlaštenim servisima i serviserima, a stavove koji se brišu odnose se na postupke proizvođača, što je postalo sastavni dio izvornih čl. 13. i 19. ovog zakona.

Član 29. Ovim članom vrši se izmjena i dopuna u izvornom članu 50., koji uređuje kontrole fiskalnog sistema i propisuje sadržaj podzakonskog akta. Naime, u ovom članu izvršeno je brisanje pojma „fiskalni proizvod“ iz razloga usaglašavanja terminologije kako je navedeno u članu 1. ovog zakona. Zatim brisana je odredba koja je uređivala obavezu Ministarstvu da radi kontrole koje su u nadležnosti inspekcijskih organa, te je na ovaj način izvršeno usklađivanje odredbi ovog zakona sa Zakonom o organizaciji organa uprave.

Član 30. Ovim članom vrši se izmjena i dopuna u izvornom članu 51., koji uređuje ovlaštenja za propisivanje podzakonskih akata. Naime, u ovom članu izvršeno je brisanje

pojma „fiskalni proizvod“ iz razloga usaglašavanja terminologije kako je navedeno u članu 1. ovog zakona.

Član 31. Ovim članom mijenja se Poglavlje Kaznene odredbe i to:

Izvorni član 52., koji je uređivao prekršaje obveznika, a novi član 52. jasnije i transparentnije definiše prekršaje obveznika direktnim povezivanjem na odredbe ovog zakona, što nije bio slučaj u izvornom članu. Na ovaj način izvršeno je usklađivanje sa odredbama Zakona o prekršaju FBiH.

Mijenja se izvorni član 53., koji je uređivao prekršaje ovlaštenog proizvođača i zastupnika, a novi član 53. jasnije i transparentnije definiše prekršaje ovlaštenog proizvođača i zastupnika direktnim povezivanjem na odredbe ovog zakona, što nije bio slučaj u izvornom članu. Na ovaj način izvršeno je usklađivanje sa odredbama Zakona o prekršaju FBiH.

Mijenja se izvorni član 54., koji je uređivao prekršaje neovlaštenih lica, a novi član 54. jasnije i transparentnije definiše prekršaje neovlaštenih lica direktnim povezivanjem na odredbe ovog zakona, što nije bio slučaj u izvornom članu. Na ovaj način izvršeno je usklađivanje sa odredbama Zakona o prekršaju FBiH.

Mijenja se izvorni član 55., koji je uređivao prekršaje ovlaštenog servisera, a novi član 55. jasnije i transparentnije definiše prekršaje ovlaštenog servisera direktnim povezivanjem na odredbe ovog zakona, što nije bio slučaj u izvornom članu. Na ovaj način izvršeno je usklađivanje sa odredbama Zakona o prekršaju FBiH.

Mijenja se izvorni član 56., koji je uređivao podnošenje zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, a predložena je obaveza pokretanja prekršajnog postupka u slučaju neevidentiranja prometa, ukoliko ima minimalno 5 prijava lica da obveznik ne vrši evidentiranje prometa na način propisan ovim zakonom. Na ovaj način izvršeno je usklađivanje sa odredbama Zakona o prekršaju FBiH koji uređuje isključivo ovo pitanje i koji je *lex specialis*, te ne može biti predmet drugog propisa.

Ovim članom briše se izvorni član 57., koji je uređivao pokretanje prekršajnog postupka. Na ovaj način izvršeno je usklađivanje sa odredbama Zakona o prekršaju FBiH koji uređuje isključivo ovo pitanje i koji je *lex specialis*, te ne može biti predmet drugog propisa.

Mijenja se izvorni član 58., koji je uređivao prekršaje klijenta, a novi član 58. jasnije i transparentnije definiše prekršaje klijenta direktnim povezivanjem na odredbe ovog zakona, što nije bio slučaj u izvornom članu. Na ovaj način izvršeno je usklađivanje sa odredbama Zakona o prekršaju FBiH.

Ovim članom vrši se izmjena i dopuna izvornog člana 59., koji je uređivao mjere zabrane obavljanja djelatnosti direktnim povezivanjem na odredbe Zakona o Poreznoj upravi FBiH, te se kroz novi član vrši izmjena i dopuna i na povezivanje sa odredbama propisa koji uređuju rad Federalne uprave za inspekcijske poslove, obzirom da i ona može vršiti nadzor nad primjenom ovog zakona.

Član 32. Ovim članom mijenja se izvorni član 61., koji je uređivao nadzor nad provođenjem ovog zakona na način da je samo pobrojao organe nadzora, a novim članom jasnije i preciznije se definiše koji obim nadzora vrše isti organi.

Član 33. Ovim članom se određuje obaveza usklađivanja svih učesnika u fiskalizaciji sa odredbama ovog zakona.

Član 34. Ovim članom se određuje stupanje na snagu ovog zakona.

5. ODREDBE ZAKONA KOJE SE DOPUNJUJU ILI MIJENJAJU U ZAKONU O FISKALNIM SISTEMIMA („SLUŽBENE NOVINE FEDERACIJE BIH“, BROJ: 81/09)

Član 1. (Predmet)

- (1) Ovim zakonom uređuju se pitanja: evidentiranja i kontrole prometa putem fiskalnih sistema; dijelovi, tehničke i funkcionalne osobine fiskalnih sistema, tj. fiskalnih uređaja (fiskalne kase/štampanci ili drugi fiskalni uređaji), terminala, softverskih aplikacija i ostalih fiskalnih proizvoda; fiskalni dokumenti; stavljanje u promet fiskalnih sistema; fiskalizacija fiskalnih sistema; evidentiranje, storniranje i reklamiranje prometa; servisiranje fiskalnih sistema; kontrola fiskalnih uređaja i fiskalnih proizvoda; kontrola evidentiranja prometa preko fiskalnih uređaja; kontrola ovlaštenih servisa i ovlaštenih servisera; ovlaštenja za donošenje podzakonskih akata i kaznene odredbe.
- (2) Pod fiskalnim proizvodima u smislu ovog zakona podrazumijevaju se posebni proizvodi za evidentiranje prometa robe i usluga koje definiše ovaj zakon.

Član 2. (Definicije)

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- **Ministar** je ministar finansija Federacije Bosne i Hercegovine.
- **Ministarstvo** je Ministarstvo finansija Federacije Bosne i Hercegovine.
- **Fiskalni sistem** predstavlja kombinaciju fiskalnih proizvoda definiranih ovim zakonom.
- **Fiskalizacija** je postupak stavljanja fiskalnog uređaja u funkciju evidentiranja prometa. odnosno fiskalnog sistema u funkciju kontrole prometa saglasno ovom zakonu.
- **Fiskalni uređaj** je fiskalna kasa/štampanac ili drugi uređaj za registrovanje prometa dobara i usluga unesenih u njenu bazu podataka o dobrima i uslugama koji se na propisani način saopštavaju kupcu dobara, odnosno korisniku usluga (klijentu) uz istovremeno evidentiranje na kontrolnoj traci ili drugom mediju fiskalne kase ili drugom fiskalnom uređaju, njihovo periodično evidentiranje u fiskalnoj memoriji fiskalne kase/štampanca ili drugog fiskalnog uređaja kao i formiranje odštampanih fiskalnih dokumenata.
- **Fiskalni proizvodi** su posebni proizvodi definirani ovim zakonom u koje spadaju fiskalni uređaji (fiskalna kasa/štampanac ili drugi uređaji), terminal, softverske

aplikacije, kao i drugi proizvodi definirani Pravilnikom koji donosi federalni ministar finansija (u daljem tekstu Pravilnik).

- **Terminal** je uređaj za daljinsko očitavanje podataka iz fiskalnog uređaja koji osigurava dvosmjernu komunikaciju sa fiskalnim uređajem i bežičnu dvosmjernu komunikaciju sa serverom PU, čime omogućava zadavanje komandi od servera PU, očitavanje podataka iz fiskalnog uređaja i prijenos tih podataka do servera PU.
- **Fiskalni modul** sadrži posebno ugrađenu fiskalnu memoriju, kao i druge informatičke dijelove koje, u skladu sa razvojem informacionih tehnologija, propisuje Pravilnik.
- **Softverska aplikacija** izvršava se na nadređenom računaru i omogućava dvosmjernu komunikaciju nadređenog računara sa fiskalnim uređajem preko porta fiskalnog uređaja i naročito zadavanje komandi fiskalnom uređaju od nadređenog računara.
- **Baza podataka** o dobrima i uslugama sadrži jednoznačno i nedvosmisleno identificiran naziv dobara ili usluga, naziv jedinice mjere, cijenu jedinice mjere i oznaku propisane porezne stope.
- **Fiskalni dokumenti** su: fiskalni račun, reklamirani račun, presjek stanja, dnevni izvještaj, periodični izvještaj i drugi posebni dokumenti, koji sadrže fiskalni logo, definirani ovim zakonom i propisani Pravilnikom.
- **Fiskalni logo** predstavlja grafički prikazani znak bliže propisan Pravilnikom.
- **Specifikacija poreznih stopa** predstavlja vezu oznaka poreznih stopa sa vrijednostima poreznih stopa u postocima.
- **Promet/Evidentirani promet** predstavlja podatke o vrijednosti prodanog dobra, odnosno izvršene usluge.
- **Artikli** su roba i usluge.
- **Klijent** je lice koje kupuje dobro, odnosno koristi uslugu.
- **Obveznik** je svako pravno lice i poduzetnik koje obavezno evidentira svaki pojedinačno ostvareni promet preko fiskalnog uređaja u skladu sa ovim zakonom i Pravilnikom, prenosi podatke do servera PU pomoću terminala i zadaje komande fiskalnom uređaju pomoću softverske aplikacije u slučajevima definiranim ovim zakonom i Pravilnikom.
- **Gotovina u kasi** predstavlja razliku zbira gotovine koju su uplatili klijenti i gotovine koju je u kasu unio blagajnik i zbira gotovine vraćene klijentima i gotovine koju je iz kase iznio blagajnik.
- **Pravno lice** je lice koje je po važećim propisima registrovano za obavljanje određene privredne i druge zakonom propisane djelatnosti.
- **Poduzetnik** je svako lice koje je kod nadležnog organa registrovano za obavljanje samostalne privredne i druge zakonom propisane djelatnosti.
- **Proizvođač** je domaće pravno lice koje proizvodi fiskalne sisteme i/ili dijelove fiskalnog sistema.

- **Registrovani proizvođač** je proizvođač kojeg je registrovalo Ministarstvo.
- **Ovlašteni proizvođač** je registrovani proizvođač sa odobrenjem Ministarstva, za određeni tip fiskalnog sistema.
- **Registrovani zastupnik** je domaće pravno lice koje zastupa fiskalne sisteme proizvođača, a koje je registrovalo Ministarstvo.
- **Ovlašteni zastupnik** je registrovani zastupnik sa odobrenjem Ministarstva, za određeni tip fiskalnog sistema.
- **Komisija Ministarstva** je komisija koju imenuje Ministar, a koja predlaže davanje saglasnosti za stavljanje fiskalnog sistema u slobodan promet i obavlja druge poslove propisane Pravilnikom.
- **Stornirani evidentirani promet** predstavlja podatke o vrijednosti stornirane prodane robe, odnosno stornirane izvršene usluge.
- **Ostvareni evidentirani promet** predstavlja razliku evidentiranog i storniranog prometa,
- **Ostvareni evidentirani porez** predstavlja porez izračunat na osnovu ostvarenog evidentiranog prometa.
- **Reklamirani promet** predstavlja podatke o vrijednosti vraćene robe, odnosno reklamirane usluge.
- **Stornirani reklamirani promet** predstavlja podatke o vrijednosti stornirane vraćene robe, odnosno stornirane reklamirane usluge.
- **Ostvareni reklamirani promet** predstavlja razliku reklamiranog i storniranog reklamiranog prometa.
- **Ostvareni reklamirani porez** predstavlja porez izračunat na osnovu ostvarenog reklamiranog prometa.
- **Ostvareni promet** predstavlja razliku ostvarenog evidentiranog prometa i ostvarenog reklamiranog prometa.
- **Evidencija** je evidencija o ovlaštenim proizvođačima i ovlaštenim zastupnicima.
- **Evidentiranje prometa** predstavlja sve tri operacije: evidentiranja, storniranja i reklamiranja prometa, koje se izvršavaju pomoću fiskalnog uređaja, gotovine koju je u kasu unio blagajnik i zbira gotovine vraćene klijentima i gotovine koju je iz kase iznio blagajnik.
- **Prodajno mjesto** je mjesto na kome obveznik obavlja promet robe, odnosno pruža usluge.
- **Ovlašteni distributer** je lice koje je ovlašteni proizvođač/zastupnik ovlastio za zaključivanje ugovora sa obveznikom o kupoprodaji fiskalnih proizvoda, kao i za poduzimanje drugih radnji propisanih ovim zakonom.
- **Servisiranje** obuhvata popravku neispravnosti i tehnički pregled fiskalnih proizvoda.

- **Ovlašteni servis** je domaće pravno lice koje je proizvođač ovlastio za zaključivanje ugovora sa obveznikom o servisiranju fiskalnih proizvoda i pružanju tehničke podrške obvezniku za korištenje fiskalnih proizvoda, kao i za poduzimanje drugih radnji propisanih ovim zakonom i Pravilnikom.
- **Ovlašteni serviser** je fizičko lice zaposleno u ovlaštenom servisu ili ima ugovor sa ovlaštenim servisom, a koje je proizvođač ovlastio za servisiranje fiskalnih proizvoda i pružanje tehničke podrške obvezniku za korištenje fiskalnih proizvoda, kao i za poduzimanje drugih radnji propisanih ovim zakonom i Pravilnikom.
- **Ovlašteno lice PU** je inspektor PU kome je PU dala posebno ovlaštenje za kontrolu i poduzimanje drugih radnji propisanih ovim zakonom i Pravilnikom.
- **Ovlašteno lice nadležnog organa** je tržišni i drugi inspektor kome je Ministar dao posebno ovlaštenje za kontrolu i poduzimanje drugih radnji propisanih ovim zakonom i Pravilnikom.

Član 3. (Skraćenice)

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu skraćeni su na slijedeći način:

- a) **"PU"** predstavlja skraćenicu za Poreznu upravu Federacije Bosne i Hercegovine,
- b) **"IBFU"** predstavlja skraćenicu za identifikacioni broj fiskalnog uređaja,
- c) **"IBFM"** predstavlja skraćenicu za identifikacioni broj fiskalnog modula,
- d) **"JIB"** predstavlja skraćenicu za jedinstveni identifikacioni broj obveznika dodijeljen od strane PU.
- e) **"IBK"** predstavlja skraćenicu za identifikacioni broj klijenta.

Član 4. (Obaveza evidentiranja prometa preko fiskalnih uređaja)

- (1) Obavezu evidentiranja svakog pojedinačno ostvarenog prometa preko fiskalnih uređaja i to nezavisno od načina plaćanja (gotovina, ček, kartica, virman i slično) ima svako lice koje je upisano u odgovarajući registar za promet dobara, odnosno za pružanje usluga klijentima.
- (2) Bliži način definisanja i izvršenja obaveze kao i sve druge tehničke i operative aktivnosti vezane za obaveze iz stava 1. ovog člana propisuje Ministar svojim aktom.

Član 5. (Izuzeca)

- (1) Obaveza iz člana 4. stav 1. ne odnosi se na:
  - a) samostalnog poljoprivrednog proizvođača, u slučaju prodaje vlastitih poljoprivrednih proizvoda na pijačnim tezgama i porodičnom poljoprivrednom gazdinstvu,
  - b) vlasnika samostalne zanatske radnje, u slučaju prodaje vlastitih proizvoda umjetničkog i starog zanatstva i domaće radinosti na pijačnim tezgama i sličnim objektima,
  - c) banke i osiguravajuća društva,

- d) energetska, komunalna, telekomunikacijska i druga preduzeća koja naknadu za prodatu robu, odnosno pružene usluge naplaćuju ispostavljanjem računa o obračunu potrošnje preko mjernih instrumenata (električna energija, gas, grijanje, voda, telefon i dr.),
  - e) poštanske aktivnosti i prijevoz i isporuku poštanskih pošiljki,
  - f) obavezno socijalno osiguranje,
  - g) djelatnost vjerskih organizacija,
  - h) umjetničko i književno stvaralaštvo i scensku umjetnost,
  - i) rad umjetničkih ustanova,
  - j) djelatnost biblioteka,
  - k) djelatnost arhiva,
  - l) djelatnost muzeja,
  - m) prodaju preko automata,
  - n) djelatnost čistača cipela i nosača,
  - o) djelatnosti obrazovanja (predškolsko, osnovno, srednje i visoko).
- (2) Lice na koje se ne odnosi obaveza u smislu stava 1. ovog člana, a istovremeno obavlja i djelatnosti koje nisu izuzete, odnosno oslobođene od obaveze evidentiranja prometa preko fiskalnih uređaja i prijenosa podataka preko terminala do servera PU u smislu stava 1. ovog člana, dužno je svaki pojedinačni promet prilikom obavljanja tih djelatnosti registrovati preko fiskalnih uređaja, kao i prenijeti podatke preko terminala do servera PU.
- (3) Izuzetno od st. 1. i 2 ovog zakona, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine može svojom Odlukom, a na prijedlog Ministra, polazeći od specifičnosti određene djelatnosti, odrediti i druge djelatnosti koje ne podliježu obavezi evidentiranja prometa putem fiskalnih sistema.

Član 6. (Fiskalni sistem)

Fiskalni sistem se sastoji od sljedećih dijelova:

- a) fiskalnog uređaja,
- b) terminala,
- c) softverske aplikacije ili
- d) drugih tehnoloških, tehničkih i softverskih dijelova (dodataka) u skladu sa napretkom informacione tehnologije.

Član 11. (Postupci s fiskalnim dokumentima)

Izgled, štampanje, izdavanje, evidentiranje, dostavljanje, čuvanje i druge aktivnosti oko fiskalnih dokumenata propisuje Ministar.

Član 12. (Ostali slučajevi evidentiranja prometa preko fiskalnih uređaja)

(1) U svim slučajevima neispravnosti fiskalnih uređaja, oduzimanja fiskalnih uređaja od strane nadležnog organa, krađe, uništenja i oštećenja fiskalnih uređaja, kao i u svim ostalim slučajevima propisanim ovim zakonom i Pravilnikom, obveznik je dužan

evidentirati svaki pojedinačno ostvareni promet dobara i usluga klijentima na slijedeći način:

- a) preko drugog ispravnog fiskalnog uređaja u objektu, odnosno na mjestu na kojem obavlja promet,
  - b) izdavanjem posebno propisanog fiskalnog računa u dva primjerka, ukoliko se u objektu, odnosno na mjestu na kojem obavlja promet, ne nalazi drugi ispravan fiskalni uređaj.
- (2) Obveznik je dužan da sav promet evidentiran na način iz stava 1. tačka b) naknadno evidentira preko ispravnog fiskalnog uređaja.

Član 13.

(Registrowanje i odobrenja)

- (1) Fiskalni sistem ili njegove dijelove može stavljati u promet samo registrovani proizvođač/zastupnik sa odobrenjem za taj tip fiskalnog sistema (u daljem tekstu: ovlašteni proizvođač/zastupnik).
- (2) Ministar, na prijedlog Komisije, izdaje rješenje za registrowanje proizvođača/zastupnika i brisanje iz registra registrovanih proizvođača/zastupnika.
- (3) Ministar, na prijedlog Komisije, izdaje i ukida odobrenje za određeni tip fiskalnog sistema.
- (4) Ministarstvo vodi registar registrovanih proizvođača/zastupnika i izdatih odobrenja iz stava 1. ovog člana.

Član 14.

(Komisija)

- (1) Za utvrđivanje i kontrolu ispunjenosti uslova za izdavanje odobrenja iz člana 17. ovog zakona i pripremu prijedloga za izdavanje i ukidanje odobrenja proizvođaču/zastupniku iz člana 13. ovog zakona Ministar imenuje Komisiju.
- (2) Komisija obavlja i druge poslove propisane ovim zakonom i podzakonskim aktima.
- (3) Stručne, tehničke i druge poslove za potrebe Komisije provodi Ministarstvo
- (4) Ministar za potrebe Komisije u njenom radu može angažovati i druga lica zaposlena u ministarstvima i drugim organima, kao i nezavisne eksperte zavisno od pitanja koja razmatra Komisija i za čije razmatranje i rješavanje je potrebno stručno znanje i radno iskustvo lica koje nije član Komisije, bilo kao pojedince stručnjake, bilo kao radnu grupu.

Član 15.

(Zahtjev za registrowanje proizvođača/zastupnika)

Proizvođač/zastupnik može podnijeti Komisiji Ministarstva zahtjev za registrowanje, po raspisivanju javnog poziva, koji sadrži:

- a) popunjen formular za prijavu proizvođača/zastupnika,

- b) licitacionu garanciju poslovne banke sa klauzulom "bez prigovora" u visini od 500.000 KM i rokom važenja 12 mjeseci od momenta izdavanja,
- c) Rješenje od nadležnog organa o upisu proizvođača/zastupnika u registar nadležnog organa kao pravnog lica za obavljanje djelatnosti proizvodnje računara i druge opreme za obradu podataka i djelatnosti pružanja savjeta i izrade računarskih programa,
- d) podatke o proizvođaču/zastupniku (naziv i adresa, kadrovska i tehnička opremljenost, reference proizvođača/zastupnika, bilansi stanja i uspjeha zadnjeg obračunskog perioda),
- e) podatke o organizaciji distributivne mreže (nazivi i adrese ovlaštenih distributera i kadrovska i tehnička opremljenost),
- f) podatke o organizaciji servisne mreže (nazivi i adrese ovlaštenih servisa, kadrovska i tehnička opremljenost),
- g) podatke o finansijskim i drugim pogodnostima za prodaju fiskalnih sistema obvezniku,
- h) drugu dokumentaciju propisanu Pravilnikom.

Član 16.

(Postupak za registrovanje proizvođača/zastupnika)

- (1) Komisija dostavlja Ministru prijedlog rješenja za registrovanje proizvođača/zastupnika na osnovu pozitivne ocjene dostavljene dokumentacije iz člana 15. ovog zakona.
- (2) Na rješenje Ministra može se pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.
- (3) Troškove registrovanja proizvođača/zastupnika iz člana 15. ovog zakona snosi proizvođač/zastupnik.
- (4) Rješenje o evidentiranju proizvođača/zastupnika objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Član 17.

(Uvjerenje o ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika)

- (1) Prije početka puštanja u promet fiskalnog sistema ovlašteni proizvođač/zastupnik je dužan da za dijelove fiskalnog sistema pribavi uvjerenja o ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika.
- (2) Uvjerenje iz stava 1. izdaje Ministar na prijedlog Komisije.
- (3) Ministarstvo objavljuje u "Službenim novinama Federacije BiH" spisak izdatih uvjerenja iz stava 1. ovog člana.
- (4) U slučaju izmjene tehničkih i funkcionalnih karakteristika dijelova fiskalnog sistema za koje je data saglasnost, ovlašteni proizvođač/zastupnik je dužan da pribavi dopunsko ili novo uvjerenje izdato od Ministra.

Član 18.

(Zahtjevi za izdavanje uvjerenja o ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika dijelova fiskalnog sistema)

Registrovani proizvođač/zastupnik podnosi Komisiji zahtjev za izdavanje uvjerenja o ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika za određene dijelove fiskalnog sistema koji sadrži:

- a) popunjen formular za ispitivanje uzorka dijela fiskalnog sistema,
- b) komercijalnu brošuru tog dijela fiskalnog sistema, sa naznačenim tipom i slikom tog dijela fiskalnog sistema i podacima o proizvođaču/zastupniku,
- c) korisničko i servisno uputstvo tog dijela fiskalnog sistema koje obuhvata: osnovne tehničke podatke, instrukcije o načinu korištenja, programiranja i održavanja, opis konstrukcije,
- d) montažni crtež, detaljne električne šeme, popis elektronskih elemenata, komunikacioni protokol, opis i izgled načina plombiranja servisnom plombom, algoritam rada dijela fiskalnog sistema,
- e) pisanu izjavu registrovanog proizvođača/zastupnika da taj dio fiskalnog sistema nema skrivene funkcije koje nisu navedene u dokumentaciji iz tačke c) ovog člana,
- f) uzorak dijela fiskalnog sistema namijenjen za ispitivanje, sva ostala potrebna sredstva za ispitivanje zahtijevana formularom iz tačke a) ovog člana.

Član 19.

(Postupci za izdavanje uvjerenja o ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika dijelova fiskalnog sistema)

- (1) Ministar putem Komisije organizuje ispitivanje ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika dijelova fiskalnog sistema.
- (2) Ministar izdaje registrovanom proizvođaču/zastupniku uvjerenje na osnovu pozitivnog rezultata ispitivanja ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika uzorka djela fiskalnog sistema propisanih članom 17. ovog zakona. U suprotnom, Komisija odbija zahtjev zbog negativnog rezultata ispitivanja ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika uzorka dijelova fiskalnog sistema.
- (3) Troškove ispitivanja iz stava 1. ovog člana i izdavanja uvjerenja ili rješenja iz stava 2. ovog člana snosi registrovani proizvođač/zastupnik.
- (4) U slučaju izmjene tehničkih i funkcionalnih karakteristika nekog djela fiskalnog sistema za koji je izdato uvjerenje, registrovani proizvođač/zastupnik dužan je da prije stavljanja u promet istog pribavi dopunsko ili novo uvjerenje o ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika tog djela fiskalnog sistema izdato od Ministra.
- (5) U slučaju da je Ministar izdao samo jedno uvjerenje iz člana 17. ovog zakona za pojedini dio fiskalnog sistema, prodajnu cijenu tog dijela, odnosno fiskalnog sistema sa tim dijelom odobrava Ministarstvo.

Član 20.

(Identifikacioni broj fiskalnog uređaja)

- (1) Ovlašteni proizvođač/zastupnik je dužan da prije početka stavljanja u promet tipa fiskalnog sistema za koji je dobio uvjerenje iz člana 17. ovog zakona, PU podnese zahtjev za dodjelu serije IBFU.
- (2) Proizvođač je dužan da na vidljiv način i trajno obilježi IBFU na svakom proizvedenom fiskalnom uređaju i upiše odgovarajući IBFM u fiskalnu memoriju tog fiskalnog uređaja.
- (3) Jedan dodijeljeni IBFU proizvođač može trajno obilježiti samo na jednom fiskalnom uređaju i upisati odgovarajući IBFM u fiskalnu memoriju samo tog fiskalnog uređaja.

Član 21.

(Proizvođačka plomba i servisna plomba)

- (1) Proizvođač je dužan da na svaki fiskalni uređaj i terminal stavi proizvođačku plombu u toku proizvodnje koja se ne skida do početka fiskalizacije.
- (2) Ovlašteni proizvođač/zastupnik dužan je da uz zahtjev za dodjelu IBFU, dostavi PU izgled proizvođačke plombe i servisnih plombi ovlaštenih servisa kojima je do podnošenja zahtjeva dato ovlaštenje za servisiranje fiskalnih proizvoda.
- (3) Ovlašteni proizvođač/zastupnik je dužan da u slučaju dodjele novog ovlaštenja ovlaštenom servisu od strane proizvođača, izgled servisne plombe tog servisa dostavi PU u roku od sedam dana nakon izdavanja ovlaštenja ovlaštenom servisu.

Član 22.

(Ugovor između ovlaštenog proizvođača/zastupnika i Ministarstva)

- (1) Ovlašteni proizvođač/zastupnik je dužan da prije stavljanja fiskalnog sistema u promet zaključi ugovor o međusobnim pravima i obavezama sa Ministarstvom, kojim se garantuje ispunjenje uslova iz ovog zakona.
- (2) Ministarstvo vodi evidenciju o zaključenim ugovorima u evidenciji registrovanih proizvođača i odobrenja za fiskalne sisteme iz člana 13. ovog zakona, i stara se o izvršenju ugovornih obaveza.

Član 23.

(Sredstva osiguranja)

Ispunjenje uslova iz ovog zakona proizvođač/zastupnik osigurava:

1. Činidbenom garancijom poslovne banke sa klauzulom "bez prigovora" u visini od 1.000.000 KM i rokom važenja 12 mjeseci od momenta izdavanja, koja se predaje Komisiji prilikom sklapanja ugovora iz člana 22. ovog zakona,
2. Licitacijskom garancijom iz člana 15. tačka b) ovog zakona koja se vraća ovlaštenom proizvođaču prilikom sklapanja ugovora iz člana 22. ovog zakona, nakon što ovlašteni proizvođač licitacijsku garanciju zamjeni činidbenom garancijom, odnosno ukoliko ovlašteni proizvođač/zastupnik odustane od ugovora iz člana 22. ovog zakona.

Član 24.

(Uslovi za aktiviranje sredstava osiguranja)

- (1) Sredstva osiguranja iz člana 15. tačka b), ovog zakona, mogu se aktivirati kada ovlašteni proizvođač/zastupnik po potpisivanju ugovora iz člana 22. ovog zakona ne osigura garanciju iz člana 23. stav 1.
- (2) Sredstva osiguranja iz člana 23. stav 1. mogu se aktivirati u svim slučajevima kada ovlašteni proizvođač/zastupnik ne postupa u skladu sa ovim zakonom, a naročito kada:
  - a) ne osigura servisnu službu koja raspolaže odgovarajućim rezervnim dijelovima i ako nije kadrovski i tehnički opremljena za servisiranje prodanog fiskalnog sistema u skladu sa podacima iz člana 15. tačka f) ovog zakona,
  - b) smanji obim servisne mreže iz člana 15. tačka f) ovog zakona, odnosno u slučaju prestanka rada ili ukidanja ovlaštenja servisu od strane proizvođača ne osigura ili ne ovlasti drugi servis definisano članom 49. stav 4.,
  - c) stavlja u promet fiskalni sistem bez uvjerenja iz člana 19. ovog zakona,
  - d) nedostatke na fiskalnim sistemima uočene prilikom kontrole iz člana 50. ovog zakona, ne otkloni ili ne izvrši zamjenu neispravnih dijelova fiskalnih sistema novim ispravnim dijelovima.

Član 25.

(Postupak aktiviranja sredstava osiguranja)

- (1) Komisija priprema i dostavlja Ministru prijedlog za aktiviranje sredstava na osnovu pozitivne ocjene ispunjenosti uslova iz člana 22, ovog zakona.
- (2) Ministar aktivira sredstva osiguranja iz člana 15. tačka b) i člana 23. stav 1. ovog zakona na prijedlog Ministarstva.
- (3) Ovlašteni proizvođač/zastupnik dužan je osigurati novo sredstvo osiguranja iz člana 15. tačka b) i člana 23. stav 1. ovog zakona, u istom iznosu i pod istim uslovima, u roku od 14 dana od dana nakon aktiviranja sredstava osiguranja, da bi zadržao status ovlaštenog proizvođača/zastupnika.

Član 26.

(Namjena sredstava osiguranja)

Sredstva osiguranja iz člana 15. tačka b) i člana 23. stav 1. koriste za:

- a) obeštećenje budžeta Federacije Bosne i Hercegovine u slučaju iz člana 24. stav 2. tač. a), b) i c) ovog zakona,
- b) obeštećenje obveznika u slučaju iz člana 24. stav 2. tačka d).

Član 27.

(Početak obavljanja djelatnosti)

- (1) Obveznik može početi obavljanje djelatnosti prometa robe, odnosno pružanja usluga nakon fiskalizacije svog fiskalnog sistema.

- (2) Obveznik je, za fiskalizaciju, dužan da nabavi ispravan fiskalni uređaj sa neoštećenom proizvođačkom ili servisnom plombom, te da sa ovlaštenim servisom zaključi ugovor o servisiranju i tehničkoj podršci za korištenje svog fiskalnog sistema.

Član 28.

(Definisanje naziva i adrese prodajnog mjesta)

Obveznik je dužan da u zahtjevu za fiskalizaciju definiše naziv i adresu prodajnog mjesta, tako da oni odgovaraju:

- a) nazivu i adresi prodajnog mjesta na kome obveznik registruje promet preko fiskalnog uređaja ili
- b) nazivu i adresi mjesta na kome je obveznik registrovao svoju djelatnost, isključivo ako obveznik obavlja promet na uobičajenim pokretnim tezgama, preko lica koje dolazi na vrata kupcu ili preko putujućih prodavaoca.

Član 29.

(Fiskalizacija fiskalnog sistema)

- (1) Fiskalizacija se obavlja u ovlaštenom servisu od ovlaštenog lica PU i ovlaštenog servisera.
- (2) Tehnika i postupak fiskalizacije, postupak inicijalne fiskalizacije, obaveze i postupke proizvođača, zastupnika i servisa, uloge ovlaštenog lica PU i servisera, preuzimanje fiskalizovanog uređaja od strane obveznika, instaliranje fiskalnog sistema kao i druge tehničke i tehnološke postupke u vezi fiskalizacije propisuju se Pravilnikom.

Član 30.

(Preuzimanje podataka iz fiskalne memorije)

- (1) Obveznik je dužan da fiskalni uređaj prije preuzimanja podataka iz fiskalne memorije neposredno preda u ovlaštenu servis, sa kojim je zaključio ugovor iz člana 27. ovog zakona.
- (2) Preuzimanje podataka iz fiskalne memorije se vrši u ovlaštenom servisu od strane ovlaštenog lica PU i ovlaštenog servisera.
- (3) Ovlaštenu serviser u prisutnosti ovlaštenog lica PU je dužan skinuti fiskalni modul i preuzeti sve podatke iz fiskalne memorije fiskalnog uređaja, o čemu se sastavlja zapisnik.
- (4) Obveznik ima pravo prisustvovati preuzimanju podataka iz fiskalne memorije.
- (5) Ovlaštenu servis dužan je fiskalni modul čuvati u slučaju potrebe za vještačenjem od strane PU.
- (6) PU obrazuje komisiju za uništavanje fiskalnog modula od predstavnika PU i predstavnika ovlaštenog servisa te sačinjava zapisnik o izvršenom uništavanju fiskalnog modula.

Član 31.

(Naknadni postupci i prestanak obavljanja djelatnosti)

Tehnička i operativna pitanja u slučaju prestanka obavljanja djelatnosti kao i kod svih drugih slučajeva koji se pojave nakon uvođenja fiskalnih sistema, a posebno:

1. postupak zamjene fiskalnog modula,
2. postupak naknadne fiskalizacije uslijed servisiranja,
3. promjena naziva i adrese prodajnog mjesta,
4. krađa, oštećenja i uništenja fiskalnog uređaja ili dijela fiskalnog sistema uslijed više sile,
5. prestanak obavljanja djelatnosti,
6. kao i sve druge naknadne postupke propisuje Pravilnik.

Član 33.

(Štampani fiskalni račun)

- (1) U slučaju postojanja bar jednog ispravnog fiskalnog uređaja na prodajnom mjestu, obveznik je dužan klijentu izdati fiskalni račun odštampan na fiskalnom uređaju preko kojeg je evidentiran promet, bez obzira da li to klijent zahtijeva.
- (2) Obveznik je dužan da fiskalni račun izda sa svim obaveznim podacima, koje propisuje Ministar Pravilnikom.

Član 35.

(Pisani fiskalni račun)

- (1) U slučaju nepostojanja bar jednog ispravnog fiskalnog uređaja na prodajnom mjestu, obveznik je dužan klijentu izdati fiskalni račun pisan rukom u dva primjerka, bez obzira da li to klijent zahtijeva.
- (2) Obveznik je dužan svaki pojedinačno ostvareni evidentirani promet iz pisanih fiskalnih računa naknadno registrovati i odštampati odgovarajuće fiskalne račune na fiskalnom uređaju u najkraćem mogućem vremenu.

Član 36.

(Čuvanje klijentovog primjerka fiskalnog računa)

Klijent je dužan da odštampani ili pisani fiskalni račun uzme i čuva u krugu od 20 metara po napuštanju prodajnog mjesta i pokaže ga, na usmeni zahtjev, ovlaštenom licu inspekcije koje obavlja poslove kontrole.

Član 37.

(Odštampani reklamirani račun)

- (1) Greške u evidentiranju prometa preko fiskalnog uređaja koje nisu otklonjene prije zadavanja komande fiskalnom uređaju za naplatu iznosa klijentu mogu se ispraviti izdavanjem reklamiranog računa samo ako se kupljena roba reklamira i vraća ili se na drugi način vrši reklamacija robe poslije izdavanja fiskalnog računa.

- (2) Obveznik je dužan da klijentu izda reklamirani račun odštampan na fiskalnom uređaju preko kojeg je reklamiran promet, bez obzira da li to klijent zahtijeva, u slučaju postojanja bar jednog ispravnog fiskalnog uređaja na prodajnom mjestu.
- (3) Obveznik je dužan da reklamirani račun izda sa svim obaveznim podacima, koje propisuje Ministar Pravilnikom

Član 39.

(Pisani reklamirani račun)

- (1) U slučaju nepostojanja bar jednog ispravnog fiskalnog uređaja na prodajnom mjestu, obveznik je dužan klijentu izdati reklamirani račun pisan rukom u dva primjerka, bez obzira da li to klijent zahtijeva.
- (2) Obveznik je dužan svaki pojedinačno ostvareni reklamirani promet iz pisanih reklamiranih računa naknadno registrovati i odštampati odgovarajuće reklamirane račune na fiskalnom uređaju u najkraćem mogućem vremenu.

Član 40.

(Čuvanje klijentovog primjerka reklamiranog računa)

Klijent je dužan da odštampani ili pisani reklamirani račun uzme i čuva u krugu od 20 metara po napuštanju prodajnog mjesta i pokaže ga, na usmeni zahtjev, ovlaštenom licu inspekcije koje obavlja poslove kontrole.

Član 42.

(Plaćanje na osnovu fakture)

- (1) Ako klijent plaćanje obavlja na osnovu fakture, obveznik je dužan da u fakturu unese redni broj fiskalnog računa na osnovu kojeg je registrovan promet u fiskalnom uređaju.
- (2) Ostvaren evidentiran promet i ostvaren reklamiran promet preko fiskalnog uređaja za koji se plaćanje obavlja na osnovu fakture, obveznik je dužan da iskazuje u knjizi dnevnih izvještaja.

Član 44.

(Knjiga dnevnih izvještaja)

- (1) Obveznik je dužan da vodi po jednu knjigu dnevnih izvještaja za svaki fiskalni uređaj u svakoj kalendarskoj godini.
- (2) Obveznik je dužan formirati i odštampati dnevni izvještaj na kraju rada, minimalno jednom dnevno, ukoliko je tog dana ostvario promet.
- (3) Obveznik je dužan da svaki štampani isječak dnevnog izvještaja registruje i odloži u knjigu dnevnih izvještaja hronološkim redom.
- (4) Obveznik je dužan formirati i odštampati periodični izvještaj na kraju rada, posljednjeg dana svakog poreznog perioda.

- (5) Obveznik je dužan svaki odštampani isječak periodičnog izvještaja registrovati i odložiti u knjigu dnevnih izvještaja hronološkim redom.

Član 45.

(Prijenos podataka pomoću terminala)

- (1) Ovlašteni proizvođač/zastupnik je dužan zaključiti ugovore s telekomunikacijskim operaterima ili drugim subjektima koji osiguravaju GPRS mrežu, ili drugi oblik komunikacije na mjestima obveznika, te da obvezniku osigura pretplatničku karticu ili drugi prikladni medij, za koju je obveznik dužan sklopiti ugovor sa telekomunikacijskim operaterom ili drugim subjektom o korištenju GPRS usluge ili druge slične usluge za prijenos podataka između terminala i servera PU.
- (2) Obveznik je dužan osigurati očitavanje podataka iz fiskalnog uređaja pomoću terminala i prijenos očitanih podataka iz fiskalne memorije ka serveru PU, saglasno uputstvu ovlaštenog proizvođača/zastupnika, a na osnovu komandi koje zadaje server PU.

Član 46.

(Servisiranje fiskalnog sistema)

- (1) Servisiranjem fiskalnog sistema, u smislu ovog zakona, smatraju se tehnički pregled, odnosno radnje na hardveru ili softveru fiskalnog proizvoda u cilju osiguranja tehničke ispravnosti ili funkcionalnosti fiskalnog proizvoda.
- (2) Tehničkom podrškom, u smislu ovog zakona, smatraju se radnje koje obavlja ovlašteni servis radi obučavanja obveznika za korištenje fiskalnog proizvoda u skladu s ovim zakonom i ostalim važećim propisima.
- (3) Proizvođač daje i ukida ovlaštenje servisu za zaključivanje ugovora s obveznikom o servisiranju fiskalnog sistema i pružanju tehničke podrške obvezniku za korištenje fiskalnog proizvoda.
- (4) Servisiranje fiskalnog proizvoda vrši se na zahtjev obveznika.
- (5) Servisiranje fiskalnog proizvoda vrši samo ovlašteni serviser.
- (6) Ovlašteni serviser dužan je da servisira fiskalni proizvod ili na prodajnom mjestu ili u ovlaštenom servisu.
- (7) Ovlašteni servis dužan je nakon svake servisne intervencije sve podatke o servisnoj intervenciji evidentirati u pisanoj i elektronskoj servisnoj knjižici, te ažurirane servisne knjižice u elektronskoj formi na zahtjev PU, proizvođača i ovlaštenog proizvođača/zastupnika redovno dostavljati PU, proizvođaču i ovlaštenom proizvođaču/zastupniku.
- (8) Neispravnost bilo kog fiskalnog proizvoda, u smislu ovog zakona, rezultira neispravnošću fiskalnog sistema u kome se taj fiskalni proizvod nalazi.
- (9) Obveznik ne smije poduzimati nikakve radnje na neispravnom fiskalnom proizvodu i dužan je da odmah, a najkasnije u roku od 24 sata, obavijesti ovlašteni servis.

- (10) Obveznik je dužan da minimalno jednom godišnje obavi tehnički pregled na fiskalizovanim fiskalnim sistemima.
- (11) Ovlašteni servis dužan je da pisano obavijesti PU o svim slučajevima neosnovanog prijavljivanja neispravnosti fiskalnog proizvoda.
- (12) Ovlašteni servis je dužan da servisiranje fiskalnog proizvoda izvrši u roku od dva dana od dana dostavljanja zahtjeva za servisiranje, ukoliko su prema ovlaštenom servisu izmirene sve obaveze od strane obveznika.

Član 47.

(Dosje, servisna knjižica i servisiranje fiskalnih uređaja i terminala)

- (1) Oblik, rokovi i način čuvanja dosjea i servisnih knjižica (pisanih i elektronskih), postupak, rok i lica pri servisiranju kao i druga pitanja vezana za servisiranje fiskalnog sistema, propisuje Ministar Pravilnikom.
- (2) Ovlašteni serviser je dužan da prilikom tehničkog pregleda izvrši i čišćenje štampača fiskalnog uređaja.
- (3) Obveznik snosi troškove tehničkog pregleda, čija se visina utvrđuje ugovorom o servisiranju i tehničkoj podršci.

Član 48.

(Resetovanje fiskalnog uređaja)

- (1) Podaci u operativnoj memoriji fiskalnog uređaja mogu se resetovati samo na način propisan Pravilnikom.
- (2) Reset deblokade softvera bez brisanja sadržaja operativne memorije, podataka o ostvarenom evidentiranom prometu i ostvarenom reklamiranom prometu, ili baze artikala, ne smatra se neispravnošću fiskalnog uređaja.
- (3) Reset iz stava 2. ovog člana može obavljati i obveznik.
- (4) Reseti kojima se briše cjelokupni sadržaj operativne memorije, brisanje podataka o ostvarenom evidentiranom i ostvarenom reklamiranom prometu i brisanje baze artikala u operativnoj memoriji, predstavljaju neispravnost fiskalnog uređaja.
- (5) Resete iz stava 4. ovog člana obavlja isključivo ovlašteni serviser.
- (6) U slučaju vršenja neovlaštenih reseta, PU u postupku kontrole osigurava dokaz o neovlaštenom resetu putem vještačenja.
- (7) Troškove vještačenja u slučaju iz stava 6. ovog člana snosi obveznik.

Član 49.

(Evidencija o ovlaštenim servisima i ovlaštenim serviserima)

- (1) Proizvođač je dužan da vodi evidenciju o ovlaštenim servisima i ovlaštenim serviserima.
- (2) Ovlašteni servis je dužan da vodi evidenciju o ovlaštenim serviserima.

- (3) Proizvođač ili ovlašteni zastupnik je dužan da u roku od sedam dana nakon izdavanja ovlaštenja ovlaštenom servisu odnosno ovlaštenom serviseru, od strane proizvođača, dostavi PU podatke iz evidencije iz st. 1. i 2. ovog člana.
- (4) U slučaju prestanka rada ili ukidanja ovlaštenja servisu od strane proizvođača, proizvođač je dužan osigurati ili ovlastiti drugi servis za sve obveznike koji su imali ugovor o servisiranju i pružanju tehničke podrške sa servisom koji je prestao sa radom ili mu je ukinuto ovlaštenje.
- (5) Proizvođač ili ovlašteni zastupnik je dužan pisano obavijestiti PU i obveznika o gubitku ili ukidanju ovlaštenja servisu, kao i davanju ovlaštenja novom servisu, u roku od sedam dana od dana davanja ovlaštenja novom servisu.

Član 50.

(Kontrola fiskalnih proizvoda, kontrola evidentiranja prometa preko fiskalnih sistema, kontrola fiskalnih sistema prilikom servisiranja i kontrola ovlaštenih servisa i ovlaštenih serviseru)

- (1) U primjeni ovog Zakona obavljaju se stalne kontrole kako slijedi:
  - kontrola fiskalnih sistema,
  - kontrola evidentiranja prometa putem fiskalnih proizvoda,
  - kontrola ovlaštenih servisa i ovlaštenih serviseru.
- (2) Kontrolu iz prethodnog stava vrši Ministarstvo.
- (3) Pravilnikom se propisuje tehnika i oblik kontrole, koja u sebi sadrži posebno:
  - kontrolu tehničkih i funkcionalnih osobina fiskalnih proizvoda,
  - kontrolu evidentiranja prometa preko fiskalnih sistema,
  - kontrolu fiskalnih sistema prilikom servisiranja,
  - kontrolu rada ovlaštenih servisa i ovlaštenih serviseru,
  - internu kontrolu rada ovlaštenih servisa i ovlaštenih serviseru.

Član 51.

(Pravilnik)

- (1) Bliže uslove za provođenje odredbi člana 1. ovog zakona propisuje Ministar Pravilnikom.
- (2) Ministar, pored propisivanja pojedinih postupaka lica i tehnika određenih ovim zakonom, pored Pravilnika, donijet će i druge podzakonske akte (pravila, uputstva, i sl.) kojima će bliže urediti materiju, a posebno:
  - a) vrste fiskalnih uređaja i fiskalnih proizvoda, odnosno dijelova fiskalnog sistema,
  - b) tehničke i funkcionalne osobine fiskalnih uređaja i fiskalnih proizvoda,
  - c) način realizacije fiskalnih sistema,
  - d) tehničke i funkcionalne osobine terminala,
  - e) funkcionalne osobine softverske aplikacije,
  - f) sadržaj knjige evidencije registrovanih proizvođača/zastupnika i odobrenja za fiskalne proizvode i fiskalne sisteme,
  - g) oblik i vrste plombi,
  - h) sadržaj formulara za evidentiranje proizvođača/zastupnika,

- i) sadržaj javnog poziva,
  - j) sadržaj formulara i način ispitivanja uzorka tipa fiskalnih uređaja i ostalih dijelova fiskalnog sistema,
  - k) sadržaj formulara i način ispitivanja uzorka tipa terminala,
  - l) sadržaj formulara i način ispitivanja uzorka tipa softverske aplikacije,
  - m) sadržaj ugovora između Ministarstva i registrovanog proizvođača/zastupnika.
- (3) Ministar, uz pribavljeno mišljenje Komisije, bliže će urediti svojim aktom slijedeća pitanja:
- a) izgled fiskalnih dokumenata, značenje pojedinih podataka sadržanih u fiskalnim dokumentima i konture, oblik i sadržaj fiskalnog loga,
  - b) sadržaj evidencije rješenja o fiskalizaciji,
  - c) sadržaj zahtjeva za inicijalnu fiskalizaciju,
  - d) sadržaj zapisnika o uništavanju fiskalnog modula,
  - e) sadržaj zahtjeva za zamjenu fiskalnog modula,
  - f) sadržaj zahtjeva za naknadnu fiskalizaciju uslijed servisiranja,
  - g) sadržaj zahtjeva za promjenu prodajnog mjesta,
  - h) sadržaj zahtjeva za brisanjem obveznika iz registra fiskalizovanih fiskalnih sistema zbog prestanka obavljanja djelatnosti obveznika,
  - i) sadržaj pisanog fiskalnog računa i način njegovog izdavanja,
  - j) sadržaj pisanog reklamiranog računa i način njegovog izdavanja,
  - k) izgled i sadržaj obavještenja,
  - l) sadržaj i vođenje knjige dnevnih izvještaja,
  - m) izgled, sadržaj i način vođenja dosjea i servisne knjižice fiskalnih uređaja,
  - n) sadržaj evidencije o ovlaštenim servisima i serviserima,
  - o) način označavanja, izgled i sadržaj oznake PU,
  - p) druga pitanja u funkciji efikasnosti provođenja ovog zakona i Pravilnika, posebno sa aspekta unapređenja i razvoja informacijskih tehnologija.
- (4) Ministar će u skladu sa članom 62. ovog zakona donijeti podzakonske akte iz st. 1., 2. i 3. ovog člana.

Član 52.

(Prekršaji obveznika)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.500 KM do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice - obveznik, ako:
- a) ne evidentira svaki pojedinačni promet preko fiskalnog uređaja i prijenos podataka preko terminala do servera PU, a u slučaju da koristi nadređeni računar, zadavanje komandi naredbi fiskalnom uređaju ne obavlja pomoću softverske aplikacije,
  - b) otpočne obavljanje djelatnosti prometa robe, odnosno pružanja usluga, prije nabavke fiskalnog sistema i fiskalizacije fiskalnog uređaja, njegovog povezivanja s terminalom i instaliranja na prodajnom mjestu; ili prije fiskalizacije fiskalnog uređaja, njegovog povezivanja s terminalom i nadređenim računarom sa softverskom aplikacijom i instaliranja na prodajnom mjestu; ako nabavi fiskalni sistem bez odobrenja iz ovog zakona; i ako ne zaključi ugovor sa

- ovlaštenim servisom o servisiranju i tehničkoj podršci za korištenje nabavljenog fiskalnog sistema,
- c) u zahtjevu za fiskalizaciju fiskalnog uređaja definiše naziv i adresu prodajnog mjesta, tako da oni ne odgovaraju nazivu i adresi prodajnog mjesta na kome obveznik registruje promet preko fiskalnog sistema ili nazivu i adresi mjesta na kome je obveznik registrovao svoju djelatnost, isključivo ako obveznik obavlja promet na uobičajenim pokretnim tezgama, preko lica koja dolaze na vrata kupcu ili preko putujućih prodavaoca,
  - d) u bazu artikala ne unese jednoznačno i nedvosmisleno identifikovan cjelokupan asortiman artikala sa kojima je zaduženo prodajno mjesto; i ako u bazi artikala ne odredi odgovarajuće porezne stope u skladu s odredbama ovog zakona i Pravilnika,
  - e) klijentu ne izda fiskalni račun odštampan na fiskalnom uređaju preko kojeg je evidentiran promet, bez obzira da li to klijent zahtijeva, u slučaju postojanja bar jednog ispravnog fiskalnog uređaja na prodajnom mjestu; i ako fiskalni račun ne izda sa svim obaveznim podacima iz ovog zakona i Pravilnika,
  - f) klijentu ne izda fiskalni račun pisan rukom u dva primjerka, bez obzira da li to klijent zahtijeva, u svim slučajevima nepostojanja bar jednog ispravnog fiskalnog uređaja na prodajnom mjestu,
  - g) ako svaki pojedinačni ostvareni evidentirani promet iz pisanih fiskalnih računa, naknadno ne registruje i ne odštampa odgovarajuće fiskalne račune na fiskalnom uređaju u najkraćem mogućem vremenu,
  - h) klijentu izda reklamirani račun iako se kupljena roba ne reklamira ili ne vraća ili se na drugi način ne vrši reklamacija robe prije izdavanja fiskalnog računa; ako klijentu ne izda reklamirani račun odštampan na fiskalnom uređaju preko kojeg je reklamiran promet, bez obzira da li to klijent zahtijeva, u slučaju postojanja bar jednog ispravnog fiskalnog uređaja na prodajnom mjestu; i ako reklamirani račun ne izda sa svim obaveznim podacima iz ovog zakona i Pravilnika,
  - i) klijentu ne izda reklamirani račun pisan rukom u dva primjerka, bez obzira da li to klijent zahtijeva, u svim slučajevima nepostojanja bar jednog ispravnog fiskalnog uređaja na prodajnom mjestu; i ako svaki pojedinačni ostvareni reklamirani promet iz pisanih reklamiranih računa, naknadno ne registruje i ne odštampa odgovarajuće odštampane reklamirane račune na fiskalnom uređaju u najkraćem mogućem vremenu,
  - j) na vidnom mjestu na prodajnom mjestu ne istakne obavještenje o obavezi izdavanja odštampanog i pisanog fiskalnog i reklamiranog računa od strane obveznika, o obavezi uzimanja fiskalnog i reklamiranog računa i pisanog fiskalnog i reklamiranog računa od strane klijenta, o pravu klijenta da kupljenu robu, odnosno izvršene usluge ne plati obvezniku ako mu obveznik ne izda odštampani ili pisani fiskalni račun i o pravu klijenta da reklamiranu robu uzme natrag, ako mu obveznik ne izda reklamirani račun ili pisani reklamirani račun,
  - k) klijentu koji plaćanje vrši na osnovu fakture, u fakturu ne unese redni broj fiskalnog računa na osnovu kojeg je registrovan promet u fiskalnom uređaju; i ako ostvaren evidentiran promet i ostvaren reklamiran promet preko fiskalnog uređaja za koji se plaćanje vrši na osnovu fakture, ne iskazuje u knjizi dnevnih izvještaja,

- l) ako u fiskalnim uređajima, za štampanje fiskalnih dokumenata, koristi papir čiji je kvalitet lošiji od minimalnog kvaliteta papira koji definiše ovlašteni proizvođač/zastupnik; ne vodi po jednu knjigu dnevnih izvještaja za svaki fiskalni uređaj u svakoj kalendarskoj godini; ako ne formira i ne odštampa dnevni izvještaj na kraju rada jednom dnevno, ukoliko je tog dana ostvario promet; ako svaki odštampani isječak dnevnog izvještaja ne registruje i ne odloži u knjigu dnevnih izvještaja hronološkim redom; ako ne formira i ne odštampa periodični izvještaj na kraju rada, posljednjeg dana svakog poreznog perioda i ako svaki odštampani isječak periodičnog izvještaja ne registruje i ne odloži u knjigu dnevnih izvještaja hronološkim redom,
  - m) ne zaključi ugovor s telekomunikacijskim operaterom koji osigurava GPRS mrežu, ili drugi medij za prijenos podataka između terminala i servera PU; i ako ne osigura očitavanje podataka iz fiskalnog uređaja pomoću terminala i prijenos očitanih podataka ka serveru PU, saglasno uputstvu ovlaštenog proizvođača/zastupnika, a na osnovu komandi koje zadaje server PU,
  - n) poduzima radnje na neispravnom fiskalnom uređaju i odmah, a najkasnije u roku od 24 sata, ne obavijesti ovlašteni servis,
  - o) vrši resete fiskalnog uređaja iz ovog zakona, osim reseta deblokade softvera.
- (2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana, kaznit će se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 3.000 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana, kaznit će se poduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 10.000 KM.
- (4) Ako obveznik ponovo učini prekršaj iz stava 1. tač. a), c), k), l), m) u naredne dvije godine, izreći će se mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od šest mjeseci do godinu dana.

Član 53.

(Prekršaji ovlaštenog proizvođača/zastupnika fiskalnih sistema)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 30.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice - ovlašteni proizvođač/zastupnik, ako:
- a) stavi u promet fiskalni sistem bez odobrenja za taj tip fiskalnog sistema,
  - b) u slučaju izmjene tehničkih i funkcionalnih osobina tipa fiskalnog uređaja za koji je izdato uvjerenje, ne pribavi od Ministra dopunsko ili novo uvjerenje o ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih osobina tog tipa fiskalnog uređaja prije stavljanja u promet tog tipa fiskalnog uređaja,
  - c) u slučaju izmjene tehničkih i funkcionalnih osobina tipa terminala za koji je izdato uvjerenje, ne pribavi od Ministra dopunsko ili novo uvjerenje o ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih osobina tog tipa terminala prije stavljanja u promet tog tipa terminala,
  - d) u slučaju izmjene funkcionalnih osobina tipa softverske aplikacije za koji je izdato uvjerenje, ne pribavi od Ministra dopunsko ili novo uvjerenje o ispunjenosti funkcionalnih osobina tog tipa softverske aplikacije prije stavljanja u promet tog tipa softverske aplikacije,

- e) prije stavljanja fiskalnog sistema u promet ne zaključi ugovor o međusobnim pravima i obavezama sa Ministarstvom kojim se garantuje ispunjenje uslova iz ovog zakona
  - f) prije početka stavljanja u promet tipa fiskalnog sistema za koji je dobio odobrenje iz ovog zakona, ne podnese PU zahtjev za dodjelu serije IBFU; ako ne osigura da je na vidljiv način i trajno obilježen IBFU na svakom proizvedenom fiskalnom uređaju i upisan odgovarajući IBFM u fiskalnu memoriju; ili ako od strane proizvođača jednom dodijeljeni IBFU ponovo bude obilježen na drugi fiskalni uređaj i ukoliko jednom dodijeljeni IBFM bude upisan u fiskalnu memoriju drugog fiskalnog uređaja,
  - g) ne osigura da svaki fiskalni uređaj posjeduje proizvođačku plombu nakon proizvodnje ili je skine do početka fiskalizacije; ako uz zahtjev za dodjelu IBFU ne dostavi PU izgled proizvođačke plombe i servisnih plombi ovlaštenih servisa kojima je do podnošenja zahtjeva dato ovlaštenje od proizvođača za servisiranje fiskalnih proizvoda i ako u slučaju dodjele novog ovlaštenja ovlaštenom servisu, izgled servisne plombe tog servisa ne dostavi PU,
  - h) prije početka fiskalizacije ne osigura da u fiskalnoj memoriji bude upisan IBFM;
  - i) u korisničkom uputstvu fiskalnog uređaja ne odredi minimalni kvalitet papira.
- (2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se odgovorno lice u pravnom licu - ovlaštenom proizvođaču/zastupniku novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 3.000 KM.

Član 54.

(Prekršaji neovlaštenih lica)

- (1) Svaki neovlašteni poduzetnik ili pravno lice koje stavi ili pokuša staviti u promet fiskalni sistem ili fiskalne proizvode, kaznit će se novčanom kaznom od 5.000 KM do 30.000 KM.
- (2) Za prekršaj iz prethodnog člana kaznit će se pravno lice kaznenom mjerom zabrane prometa fiskalnim sistemima i fiskalnim proizvodima u trajanju od dvije godine na području Federacije Bosne i Hercegovine

Član 55.

(Prekršaji ovlaštenog servisa)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.500 KM do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice - ovlašteni servis, ako:
  - a) vrši fiskalizaciju bez prisutnosti ovlaštenog lica PU; ako ne upiše u fiskalnu memoriju podatke o obvezniku koji se propisuju Pravilnikom; ako vrši promjenu IBFM i upisanih podataka o obvezniku; ako ne upiše naziv i adresu prodajnog mjesta u operativnu memoriju i u servisnu knjižicu fiskalnog uređaja; i ako na fiskalnom uređaju ne stavi svoju servisnu plombu po izvršenoj fiskalizaciji,
  - b) ne obavijesti PU o isporuci fiskalnog uređaja; i ako ne obavijesti obveznika o datumu inicijalne fiskalizacije;
  - c) skida fiskalni modul i preuzima sve podatke iz fiskalne memorije fiskalnog uređaja bez prisutnosti ovlaštenog lica PU; ako fiskalni modul ne čuva na pisani zahtjev

- PU u slučaju potrebe za vještačenjem; i ako fiskalni modul uništava bez prisutnosti komisije za uništavanje fiskalnog modula,
- d) ne obavijesti obveznika o datumu preuzimanja podataka iz fiskalne memorije i zamjene fiskalnog modula,
  - e) ne podnese PU zahtjev za naknadnom fiskalizacijom uslijed servisiranja ako u postupku servisiranja fiskalnog uređaja utvrdi da se mora izvršiti uklanjanje fiskalne plombe ili programske plombe,
  - f) ne upiše naziv i adresu novog prodajnog mjesta u operativnu memoriju i u servisnu knjižicu, prije početka evidentiranja prometa na novom prodajnom mjestu,
  - g) odvojeno ne čuva dosje konkretnog fiskalnog uređaja za koju je PU donijela rješenje o brisanju iz registra fiskalizovanih fiskalnih uređaja i dosje o ukidanju rješenja o fiskalizaciji ukradenog, odnosno oštećenog ili uništenog fiskalnog uređaja uslijed više sile; ako pisano ne obavijesti PU o nemogućnosti servisiranja i vraćanja fiskalnog uređaja obvezniku u roku od tri dana od dana krađe, odnosno oštećenja ili uništenja fiskalnog uređaja uslijed više sile (poplava, požar, zemljotres, nesreća u transportu i sl),
  - h) servisiranje fiskalnog proizvoda ne vrši na zahtjev obveznika, ukoliko su izmirene sve obaveze prema ovlaštenom servisu od strane obveznika; servisiranje fiskalnog proizvoda ne vrši na prodajnom mjestu ili u ovlaštenom servisu; ako pisano ne obavijesti PU o svim slučajevima neosnovanog prijavljivanja neispravnosti fiskalnog proizvoda; ako servisiranje fiskalnog proizvoda ne izvrši u propisanom roku; i ako ne vodi sve servisne knjižice, pored pisane, u elektronskoj formi za svaki fiskalni uređaj koji servisira,
  - i) ne formira i ne čuva dosje fiskalnog uređaja i ne izda servisnu knjižicu fiskalnog uređaja za svaki fiskalni uređaj koji servisira; ako u fiskalni uređaj, dosje fiskalnog uređaja i u servisnu knjižicu (u pisanoj i elektronskoj formi) fiskalnog uređaja ne upiše podatke o svakom servisiranju fiskalnog uređaja; na zahtjev PU, proizvođača i ovlaštenog proizvođača/zastupnika ne dostavlja ažurirane servisne knjižice u elektronskoj formi PU, proizvođaču i ovlaštenom proizvođaču/zastupniku; i ako poslije svake intervencije zbog koje je skidana servisna plomba fiskalnom uređaju, ne stavi novu servisnu plombu na fiskalni uređaj i u servisnu knjižicu fiskalnog uređaja ne upiše kod te nove servisne plombe,
  - j) ne formira i ne čuva dosje terminala i ne izda servisnu knjižicu terminala za svaki terminal koji servisira; ako u dosje terminala i u servisnu knjižicu terminala ne upiše propisane podatke o servisiranju terminala; i ako poslije svake intervencije zbog koje je skidana servisna plomba na terminalu, ne stavi novu servisnu plombu na terminal i u servisnu knjižicu terminala ne upiše kod te nove servisne plombe,
  - k) ne izvrši tehnički pregled fiskalnog sistema na zahtjev obveznika, ukoliko su izmirene sve obaveze prema ovlaštenom servisu od strane obveznika,
  - l) ne vodi evidenciju o ovlaštenim serviserima,
  - m) ne sačini spisak fiskalnih proizvoda na kojima nisu otklonjeni nedostaci, ili nije izvršena njihova zamjena novim fiskalnim proizvodom, odnosno isti ne dostavi ovlaštenom proizvođaču/zastupniku,
  - n) prije početka servisiranja ne utvrdi da li na fiskalnom uređaju i terminalu postoji servisna plomba koja odgovara kodu upisanom u servisnoj knjižici, odnosno da servisna plomba nije oštećena, kao i da, ako obveznik koristi softversku aplikaciju

koja omogućava zadavanje komandi naredbi fiskalnom uređaju preko nadređenog računara, ne utvrdi da li softverska aplikacija ima uvjerenje iz ovog zakona; ako prije početka servisiranja fiskalnog uređaja ili terminala u servisu, utvrdi da na fiskalnom uređaju ili terminalu nema servisne plombe ili je servisna plomba oštećena, odnosno da su na fiskalnom uređaju i terminalu poduzimane radnje radi izmjene podataka o ostvarenom evidentiranom prometu ili ostvarenom reklamiranom prometu, a ne sačini zapisnik i isti ne dostavi PU, a fiskalni uređaj ili terminal sa oštećenom servisnom plombom ne zadrži u servisu; i ako utvrdi da obveznik koristi softversku aplikaciju bez uvjerenja iz ovog zakona, ili da je izvršio neovlaštene izmjene u softverskoj aplikaciji sa uvjerenjem iz ovog zakona, a ne sačini zapisnik i isti ne dostavi PU.

- (2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana, kaznit će se odgovorno lice u pravnom licu - ovlaštenom servisu novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 3.000 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana, kaznit će se poduzetnik - ovlašteni servis novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 10.000 KM.
- (4) Ako ovlašteni servis ponovo učini prekršaj iz stava 1. ovog člana u naredne dvije godine, izreći će se mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od šest mjeseci do godinu dana.

Član 56.

(Podnošenje zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka)

Prekršajni postupak zbog prekršaja iz ovog zakona pokreće ovlaštena osoba PU.

Član 57.

Prekršajni postupak zbog prekršaja iz ovog zakona može pokrenuti Federalna uprava za inspekcijske poslove i kantonalne uprave za inspekcijske poslove u okviru nadležnosti date ovim zakonom, a zbog:

1. neposjedovanja fiskalnog sistema,
2. neispravnosti fiskalnog sistema ili dijela fiskalnog sistema, odnosno nepoduzimanja propisanih aktivnosti za otklanjanja uzroka neispravnosti fiskalnog sistema ili dijela fiskalnog sistema,
3. neizdavanja računa.

Član 58.

(Prekršaj klijenta)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 50 KM kaznit će se za prekršaj klijent, ako: ne uzme i ne sačuva fiskalni račun, reklamirani račun, pisani fiskalni račun i pisani reklamirani račun u krugu od 20 metara po napuštanju prodajnog mjesta i ne pokaže ga ovlaštenom licu, koje obavlja poslove kontrole, na njegov usmeni zahtjev.
- (2) Ovlašteno lice iz čl. 56. i 57. ovog zakona za navedene prekršaje klijentu izdaje prekršajni nalog.

Član 59.

(Mjera zabrane obavljanja djelatnosti)

Mjera zabrane obavljanja djelatnosti propisana ovim zakonom izvršava se u skladu sa Zakonom o Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/02, 28/04 i 57/09).

Član 61.

Nadzor nad provođenjem ovog zakona kao i kontrolu instaliranih fiskalnih sistema obavlja Ministarstvo putem Komisije, Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine, Federalne uprave za inspeksijske poslove i drugih organa propisanih zakonom.

6. FINANSIJSKA SREDSTAVA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.

7. USKLAĐENOST SA PROPISIMA EUROPSKE UNIJE, EUROPSKIM PRINCIPIMA I STANDARDIMA

Nakon uvida u primarne i sekundarne izvore prava Europske unije i analize odredbi nacrtu Zakona o izmjenama i dopunama zakona o fiskalnim sistemima ustanovljeno je da trenutno ne postoje važeće direktive koje uređuju dostavljeni nacrt. Stoga, imajući u vidu obavezu propisanu odredbom člana 3. stav (2) Uredbe o Uredu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za zakonodavstvo i usklađenost sa zakonodavstvom Europske unije („Službene novine Federacije BiH", broj: 49/07), sačinili smo na propisanom obrascu Izjavu o usklađenosti, a Usporedni prikaz nismo iz navedenih razloga.